Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 6, no. 6

(Feb. 7, 1945)

బెజవాడ, 1945

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 6, no. 6

(Feb. 7, 1945)

Bejavāḍa, 1945

Record no. 683

Regd. No M. 4486 0-2-0

ప్రజాశక్తి

సంపుటి 6 బుధవారం 7-2-45 సంచిక 6

రాష్ట్రకాంగ్రెసు అసెంబ్లీ సమావేశం

శ్రీకాట్రగడ్డ నారాయణరావుగారిపై దౌర్జన్యం

— పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య

ఎన్నోరోజులనుండి ఎదురుచూస్తున్న రాష్ట్రకాంగ్రెసు అస్సెంబ్లీసమావేశం ఫిబ్రవరి 4వ తేదీని ఏలూరులో జరిగింది. కన్వీనరు కల్లూరు సుబ్బారావుగారు రాష్ట్రకాంగ్రెసు అస్సెంబ్లీకి కమ్యూనిస్టులు కానివారికే ఆహ్వానాలుపంపారు. అయితే కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యుడు గాకపోయినా, కమ్యూనిస్టులను కాంగ్రెసునుండి తొలిగించకూడదని తీర్మానాలు ముందుగా పంపిన శ్రీకాట్రగడ్డ నారాయణరావుగారికిఆహ్వానంఅందలేదు.

ఏలూరులో ఆహ్వానసంఘపుఏర్పాట్లన్నీ కమ్యూనిస్టువ్యతిరేకమైన కొమ్మారెడ్డి సూర్యనారాయణగారిచేతిలో ఉందారు. కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరి జిల్లాలనుండి కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులను ఎక్కువగా సమీకరించారు. కాంగ్రెసు వాలంటీర్ల బాడ్జీలు తగిలించారు. సమావేశాన్ని చూడడానికి వచ్చిన కాంగ్రెసువాదులను అస్సెంబ్లీ సభ్యులకోసం ఏర్పాటు చేసిన విడిదిలోకి వాలంటీర్లు పరీక్షచేసి మరీ పంపేవారు. కమ్యూనిస్టులని ... మెరిగినవారి నెవ్వరినీ లోపలకి పోనివ్వలేదు. లోపలఉన్న కన్వీనరు కల్లూరి సుబ్బారావుగారివద్దకు చీటీలు తీసుకువెళ్ళమన్నా, వెడ్డవాగ్వాదాలు చేయనిదే తీసుకువెళ్లేవారుగారు. కామ్రేడ్ గారపాటి సత్యనారాయణ, కమ్యూనిస్టులకు ప్రేక్షకటిక్కెట్లు ఇప్పించవలసినదిగా చీటిపంపితే, కమ్యూనిస్టుల కెవరికి ప్రేక్షకటిక్కెట్లు ఇవ్వబడవని తెలియచేశారు. "ప్రజాశక్తి" తరపున విలేఖరిగా టిక్కెట్టు కోరితే, కమ్యూనిస్టు ప్రెస్సుకు ఇవ్వవన్నారు. పోలీసు సర్కిలు, సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లు, పోలీసు రిపోర్టరులను రానిచ్చారు; కమ్యూనిస్టులను రానివ్వలేదు. ఏలూరు పత్రికావిలేఖరులసంఘం ఐక్యం కల్గించుకొన్న పిమ్మటనే "ప్రజాశక్తి," "పీపుల్సు వార్" విలేఖరులను రానిచ్చారు.

శ్రీకాట్రగడ్డ నారాయణరావుగారు మధ్యాహ్నం బండిలో వచ్చి విడిదిలోకి వెళ్లబోతే, వాలంటీర్లు "మీరు కమ్యూనిస్టు సానుభూతిపరులు, అందుచే మిమ్మలను లోపలకురానివ్వవద్దన్నార"ని అటకాయించారు. కల్లూరి సుబ్బారావుగారికి వాలంటీర్ల ఆటంకాన్ని గూర్చి ఒక చీటిని నారాయణరావుగారు పంపారు. కొంతసేపటికి సుబ్బారావుగారివద్ద నుండి కొమ్మారెడ్డి సూర్యనారాయణగారువచ్చి, మీకు ఇందులో స్థానంలేదు, వెళ్ళిపోవలసినదని కబురు తెచ్చారు.

రైతుసంఘ ఆఫీసుకువచ్చి కాట్రగడ్డ నారాయణరావుగారు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారికి ఒక చీటి వ్రాసి జరిగిన విషయాన్ని తెలియజేశారు. ఆచీటీకి వెనకవైపే కల్లూరి సుబ్బారావుగారు "మీరు కమ్యూనిస్టుగానని వ్రాస్తే టిక్కెట్టు పంపుతాన"న్నారు. నారాయణరావుగారు "టిక్కెట్టుపంపించవలసినద"ని వ్రాసి, టిక్కెట్టు వచ్చినపిదప గాంధీ జాతీయ విద్యాలయంలో జరుగుతూఉన్న సభలోకి వెళ్ళారు.

నారాయణగారు, తన్ను రానివ్వకుండా, కావలెనని చేసిన అవమానాన్ని గూర్చి ఆక్షేపణ తెలియజేశారు. గత రెండు నెలలనుంచి తాను కల్లూరి సుబ్బారావుగారికి కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ సమావేశాన్ని గురించి అనేక జాబులు వ్రాసినప్పటికి, వాటికి ప్రత్యుత్తరమీయకుండా, ఇప్పుడు యీవిధంగా తనను అవమానపరచుట గర్హనీయమనితెలియజేశారు. కొన్నితీర్మానాలు ప్యాసయినపిదప రాష్ట్రకాంగ్రెస్ అస్సెంబ్లీ నిర్మాణాన్ని గూర్చి చర్చప్రారంభమయింది. కాశేశ్వరరావుగారు దానిని వివరిస్తూ, ఇతర పార్టీలలో సభ్యుడు కానటివాడు, ఆగస్టు తీర్మానానికి వ్యతిరేకిగానట్టివాడే ఇందులో ఉండడానికి అర్హుడని చెప్పారు. ఇది ప్రజాయుద్ధమని నమ్మకమున్న వాళ్ళంతా ఆగస్టు తీర్మానానికి వ్యతిరేకులని నిర్వచనం ఇచ్చారు. హిందూమహాసభ, ముస్లింలీగు, కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులకు ఇందులో స్థానంలేదన్నారు. నారాయణరావుగారు లేచి, కాంగ్రెసు తీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా జపానుకు అనుకూల ప్రచారం చేసిన కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ, ఫార్వర్డుబ్లాక్ సభ్యులకుకూడ ఇందులోస్థానముండకూడదన్నారు. దానిపై వీరమాచనేని 'వెంకట నారాయణ వగైరాలు కొంతమంది నారాయణరావు గారిదృక్పథం ఏమిటో చెప్పాలని కేకలువేశారు. కాశేశ్వరరావుగారంది పుచ్చుకొని "నారాయణరావుగారు కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యుడు కాడని నాకు తెలిసినా, ఆయన దీనిని ప్రజాయుద్ధమంటాడో లేదో తెలియజేయవలసిం"దని అడిగారు. నారాయణరావుగారు [illegible] సాలు కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకం ఏమీకాదు. రేపు యుద్ధాన్ని గూర్చి నా దృక్పథమేలా వుంటుందో నా ఒక్కని విషయంలోనే విచారించాలసిన అవసరమేమీరాలేదు," అన్నారు. దానిపై కాశేశ్వరరావుగారు రాష్ట్ర కాంగ్రెసుఅస్సెంబ్లీలో నారాయణరావుగా రుండుటకు వీలులేదని, వెడలిపోవలసినదిగా రూలింగు ఇచ్చారు. "కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ సభ్యులు, ఫార్వర్డు బ్లాకిస్టులు కాంగ్రెసులో ఉండవచ్చు: మావంటి కాంగ్రెసు శాసనసభాసభ్యులకు ఇచ్చట తావులేదంటూ" నారాయణరావుగారు బయటికి రాసాగారు.

మద్దాలి వెంకటేశ్వరావు...............ఇంకా 10, 15 మంది నారాయణరావుగారిని దూషిస్తూ, పైబడి కొట్టుతూ బయటికి త్రోయసాగారు.

రైతుసంఘ ఆఫీసులో మాట్లాడుకుంటూ ఉన్న మేము కొంతమంది నారాయణరావుగారిని కొట్టుచున్నారని కేకలు వినబడగానే పరుగెత్తుకొని జాతీయ విద్యాలయపు గేటువద్దకు వెళ్లాం. అచ్చటున్న కామ్రేడ్సును శాంతపరుస్తూ నారాయణరావుగారు వచ్చి జరిగిన విషయాన్ని తెలియజేయాలని కోరాము. ఇంతలో నారాయణరావుగారు గేటువద్దకు వచ్చారు. గేటుబయటికి నెట్టటానికి ఇద్దరు ముగ్గురు ప్రయత్నిస్తూ ఉంటే, నారాయణరావుగారు పెనగులాడసాగారు. ఇంతలో వెనకాలనుండి ఒక వాలంటీరు గారపాటి కృష్ణమూర్తి (చిన కనకయ్య తమ్ముడు) జండాకర్రను తిరగవేసి నారాయణరావుగారి వీపుపై పొడిచారు. దానితో నేనుకోపంతో గేటుపైకి ఎక్కి, "జాగ్రత్త! మర్యాద దక్కించుకోండి" అన్నాను. ఏలూరు తాలూకా కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకముఠా "గేటుపైనుండి దిగకపోతే నీకు మర్యాద దక్కదు" అన్నారు. ఇంతలో శ్రీ బాపినీడు, వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డి గార్లు వచ్చి, అమురాను పెనక్కి నెట్టివేశారు. మేము, నారాయణరావుగారు అచ్చటినుండి వచ్చివేశాం. రిజర్వు పోలీసుదళంవచ్చి రైతుసంఘం నుండి జాతీయ విద్యాలయం వరకు బారులుతీరి నిలబడి పహరా ఇచ్చారు.

పోలీసుపహరాతో రాష్ట్రకాంగ్రెసు అస్సెంబ్లీ కొనసాగింది. అంత్యోపన్యాసంలో కల్లూరి సుబ్బారావుగారు, నారాయణరావుగారు కోపంతోకొంతమందిని కొట్టినప్పటికి,వాలంటీర్లుశాంతిని వీడక దెబ్బలు తిన్నారనీ, అహింసా తత్వాన్ని కాపాడినారనీ గుంపుగా నారాయణరావుగారిమీద పైబడిన వాలంటీర్లను అభినందించారు.............వీరు తమ శిష్యుల గూండాతనం సమర్థించుకోడానికి మార్గం చూపెట్టారు. దానిని అనుసరించే ఏలూరులో, నారాయణరావుగారే పోతూపోతూ ఒక వాలంటీరుని ముందు కొట్టారని, దానిపై కొంతమంది రెచ్చిపోయి వారిపై కలియబడ్డారని, అబద్ధప్రచారం ఆరంభించారు. నిజంగా జరిగిందేమిటో పైనే తెలియజేశాను.

తోడి కాంగ్రెసు శాసనసభాసభ్యుడు, ప్రజల మన్ననలను, గౌరవాన్ని పొందుతున్న వ్యక్తి, గత 15 సంవత్సరాలుగ కాంగ్రెసులో పనిచేస్తూ, లాఠీదెబ్బలుతిని, జెయిళ్ళకు వెళ్ళిన దేశభక్తుడు కాట్రగడ్డ నారాయణరావుగారికి రాష్ట్రకాంగ్రెసు అసెంబ్లీ సమావేశంలో ఈదెబ్బలుతగలడం, కాంగ్రెసునాయకులంతా తలవంచుకోవలసిన విషయం. (మిగతా 12 పేజీలో)

★ సంపాదకీయం

పత్రికా సంపాదకుల మహాసభ

[illegible] దేశాలలో పత్రికల కెంత స్వాతంత్ర్యం ఉందో మనదేశంలో కూడా అంతటి స్వాతంత్ర్యం ఉండాలని క్రిందటినెల ఆఖరువారంలో అఖిలభారత పత్రికా సంపాదకుల మహాసభ [illegible]. ఇందు కనుగుణ్యంగా "ప్రెస్ ఎమర్జెన్సీ పవర్సు చట్టా"న్ని, ఇంకా ఇతర [illegible], ప్రభుత్వం సవరించాలని కోరింది. అమెరికన్ పత్రికా సంపాదకులు యుద్ధానంతరం జరుగనున్న సంధి షరతులలో వివిధ ప్రభుత్వాలు పత్రికా స్వాతంత్ర్యాన్ని గ్యారంటీ చేయాలని గావించే ఆందోళనను బలపరుస్తూ సరాకతీర్మానం గావించింది. 1942 నాటికి, యిప్పటికి జాతీయ - అంతర్జాతీయ పరిస్థితుల్లో మార్పు రావడంవల్ల ప్రభుత్వం [illegible] జారీచేసిన ఉత్తరువులను సవరించి, పత్రికలకు పూర్తియైన స్వాతంత్ర్యం యివ్వవలసిందని కోరుతూ మహాసభ తీర్మానించింది. ఇందువిషయమై ప్రభుత్వానికి సూచనలు గ్యావించేటందుకొక ఉపసంఘాన్ని నియమించింది. ఈ విధంగా అఖిలభారత పత్రికాసంపాదకుల మహాసభపత్రికా స్వాతంత్ర్యాన్ని నిలబెట్టుటకు గావించేకృషి ప్రశంసనీయమైనది.

ప్రభుత్వానికి - సంపాదకుల సంఘానికిమధ్య ఢిల్లీలో జరిగిన ఒడంబడిక ననుసరించి, యుద్ధకృషికి భంగంవాటిల్లే వార్తలను ప్రచురింపమని పత్రికలవారు హామీ యిచ్చారు. మిగతావార్తలపై నిషేధాలుండవని ప్రభుత్వం హామీ యిచ్చింది. కాని, యీ ఒడంబడికను కొన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ధిక్కరించి, అనేకపత్రికలపై ఆంక్షలు విధించాయి. ఇకముందైనా అట్టి ధిక్కారాలు జరక్కుండా ఉండడానికి మహాసభ తీర్మానించినట్లు, ఉభయపక్షాల ప్రతినిధులమధ్య సమావేశం జరుపుట ప్రభుత్వ కర్తవ్యం.

కాగితపు స్టాకు తగినంత లేదనే సాకుతో, ప్రభుత్వం ఉన్న పత్రికలకు కాగితపు కోటాలను తగ్గించివేసింది. కొత్త పత్రికలకు అనుమతి ఇవ్వ నిరాకరిస్తూంది. ముఖ్యంగా, కొన్ని పత్రికల రాజకీయవిధానం తమ పాలసీతో ఏకీభవించనప్పుడు పేపరు కంట్రోలు ఆర్డరు అతి కఠినంగా అమల్లో పెట్టబడింది. ఈ విధానాన్ని మహాసభ విరశించింది. అన్ని పత్రికలకు, "ముఖ్యంగా వారపత్రికలు, దిన పత్రికలుగా ప్రచురించుకొనుటకు" అనుమతి యివ్వవలెనని కోరుతూ తీర్మానించింది. అట్టి పత్రికలలో "ప్రజాశక్తి" ఒకటి. విరుదు "ప్రజాశక్తి"ని దినపత్రికగా చేయడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించలేదు. దేశంలోఉన్న కాగితపుస్టాకు సరిపోవడంలేదనిసాకుచెప్పింది. ఈయేడు కాగితపు పరిస్థితి బాగుపడినట్లు ప్రభుత్వమే అంగీకరిస్తుంది కాబట్టి, "ప్రజాశక్తి"ని దినపత్రికగా ప్రచురించుకొనుటకు అనుమతిస్తుందని ఆశించుతున్నాం.

కొత్త స్టాండింగ్ కమిటీలో వివిధదేశ భాషలకు ప్రాతినిధ్యం ఉండాలనీ, అందరికీ అంగీకారయోగ్యమైన జాబితాను తయారుచేయుడం మంచిదనీ, చాలమంది ప్రతినిధులు సూచించారు. కాని, "ఫోరం" పత్రికా సంపాదకులైన ఆళ్వాగారు వోటింగుపద్ధతి ప్రకారమే ఎన్నికలు జరగాలని పట్టుబట్టారు. ఏఒక్కరు వ్యతిరేకించినా, నిబంధనావళిలో ఉన్న ప్రకారం ఎన్నికలు జరిగాలి గాబట్టి, ఆళ్వాగారి ప్రతిపాదనే అమల్లోకి వచ్చింది. ఫలితం, కొన్ని ముఖ్యమైన దేశభాషలకు స్టాండింగ్ కమిటీలో ప్రాతినిధ్యం లభించలేదు. తెలుగు పత్రికల తరఫున ఒక్క ప్రతినిధికూడా స్టాండింగుకమిటీలో లేదు. ముందు సంవత్సరమైనా యిట్టి లోపం జరక్కుండా చూడాలంటే, సంఘనిబంధనావళిలో మార్పులు జరగాలి. కొత్త స్టాండింగు కమిటీ యిందుకు పూనుకోవాలి.

Microfilmed from photocopy

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

కృష్ణాపత్రిక సంపాదకులకు బహిరంగ లేఖ

పూజ్యులైన తాతగారికి,

మహాశయా నమస్కారాలు. మీరు ఆంధ్రజాతీయ వికాసానికి తోడ్పడిన పెద్దలలో ఒకరు. కృష్ణాపత్రికద్వారా మీరు తెలుగుభాషకు, ప్రజలకు చేసిన సేవను తెలుగు ప్రజలందరూ కీర్తించుతారు. వందేమాతరం కాలంనుంచి మీరు అనేక ఉద్యమాలలో భాగస్వాములు; ఆంధ్రజాతీయోద్యమానికి వన్నె పెట్టిన ప్రముఖులలో మీరొకరు. గాంధీయుగంలో భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ సందేశాలను తెలుగు ప్రజలకు అందజేసిన ముఖ్యులలో మీరొకరు. ఆ రెండు తరాల జాతీయోద్యమంలో భాగస్వాములైన మీరు, జాతీయోద్యమంలో పుట్టిపెరిగి స్వాతంత్ర్య సందేశాన్ని కార్మిక, కర్షక ప్రజాసామాన్యంలోకి తీసుకుపోతున్న మాకు - కమ్యూనిస్టులకు పితృతుల్యులు.

జాతీయోద్యమంలో మొదటితరం వారైన మీకు, మూడోతరం వారమైన మాకు అనేక విషయాలలో అభిప్రాయ భేదాలుండవచ్చు. అలా వుండటం సహజమేకూడ. కాని సత్యవాక్పరిపాలనే ఆదర్శంగా గల పెద్దలుమీరు వాస్తవిక పరిస్థితులకు అనుగుణ్యంగా కార్యక్రమం వేసికొని అమలుజరిపితేనే స్వాతంత్ర్యం సాధించగలమని నమ్మే ప్రజాసేవకులం మేము. అందుచే ఏమైనా భేదాలు పొడచూపినపుడు ఒకరినొకరు అర్థంచేసికోవడానికి ప్రయత్నించడం మీకూ మాకూకూడా మంచిది. మేమేమైనా పొరపాటుపడితే నిజమేమో తెలిసికొని పూజ్యులైన మీరు హెచ్చరించడం సరిదే. పెద్దలైన మీరు ఏమైనా భ్రమపడితే "తాతగారూ! పొరపాటుపడుతున్నారని" మనవిచేయడం మావిధి. అందుకే నేనీ జాబు వ్రాస్తున్నాను తమకు.

మీ ఆరోపణలు?

1945 జనవరి 27 వ తేదీ సంపాదకీయంలో మీరు యిలా సెలవిచ్చారు: "ఇంతకాలమూ భూగర్భమున దాగి గూఢ ప్రచారము గావించుచుండిన కమ్యూనిస్టులు సహకార పద్ధతి నవలంబించి, ప్రభువుల అనుగ్రహముతో వెలుగులోకి వచ్చిరి. ఊరూర వారి సభలు పోలీసు బందోబస్తుతో నిర్భయముగా జెలరేగెను. ఆ అదునులో కాంగ్రెసును దుర్బలపరచి, తమ పలుకుబడిని, వ్యాప్తిని హెచ్చించుకొనుట కెన్నియో ఉపాయములను బన్నిరి. అగస్టు తీర్మానమున కపార్థములను గల్పించి, కాంగ్రెసే 'సాబటేజి' అకార్యములను ప్రోత్సహించుచుండినట్లు దుష్ప్రచారము గావించిరి. కాంగ్రెసు పేరట ఎవరో దుండగులు ప్రచురించిన సర్క్యులర్లను కాంగ్రెసుకు అంటగట్టి, కాంగ్రెసు జపానుకు అనుకూలముగ "పంచమాంగదళ" మైనట్లు నిందింపసాగిరి. ఇంతటితో ఆగలేదు. కాంగ్రెసు షాహుకార్ల సంస్థ యనిరి. గాంధిమహాత్ముడు కోటీశ్వరుల చేతిలో కీలుబొమ్మ యని చాటుటకుకూడ జంకలేదు. ఈ దుష్ప్రచార బీజము దేశములో నాటుకొనుటకు విద్యార్థి బృందముల నాకర్షించి, వారికి మార్క్సిజం నూరిపోసిరి. రచయితలను జేరదీసి, రష్యను గాథలను ప్రచార మొనర్చిరి. ఎర్రజెండాక్రింద రైతు వర్గమును సమావేశపరచి, వారికి విప్లవ గీతములను వినిపించిరి. కర్మకారులను బురికొల్పి, వారిచే సమ్మెకట్టులను గట్టించిరి. ఈ విధముగ కమ్యూనిస్టులు దేశముమధ్య ఒక రాజ్యమును నిర్మించుచున్నట్లు గన్పట్టెను." అని వ్రాశారు.

ఈ మాటలు, సత్యం దైవస్వరూపమనుకునే మీబోటి పెద్దల కలంనుంచి వెలువడవలసినవికావు. కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకతే ఆదర్శంగా గలవాళ్ళు—స్వంత ఆస్తిప్రజాహస్తగతం అయిపోతుందనిభయపడే కోటీశ్వరుల-కలవరింతలే అయితే నేను ఈజాబువ్రాయవలసిన అవుసరం వుండేదికాదు. పూజ్యులైన తాతగారు ఆశ్రితుల మాటలకు చెవియొగ్గి; పొరపాటు పడివుంటారు.

అందుచే నేను ఈ బహిరంగజాబు ద్వారా తమ అపోహలను తొలగించడానికి ప్రయత్నించుతాను. ఈ నిందారోపణలవల్ల ప్రజలలోకలిగే అనుమానాలను తొలగించడానికి కృషిచేస్తాను.

నాటి ప్రపంచ విపత్తు

కమ్యూనిస్టుపార్టీకి బహిరంగంగా పనిజేసే అవకాశం లభించడాన్ని గురించిన విషయంతో మీ ఆరోపణలు ప్రారంభమయ్యాయి. అందుచే నేనుకూడ అప్పటినుంచి కమ్యూనిస్టుపార్టీ అనుసరించుతున్న పాలసీని వివరించుతాను. ఆ యా సమయాలలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ, కృష్ణాపత్రికా అనుసరించిన విధానాలను పోల్చిచూపుతాను. తాతగారు సంపాదకీయంలో చేసినఆరోపణలు నిజమో, అబద్ధమో నిర్ణయించే అధికారం ఆంధ్రప్రజలది.

కమ్యూనిస్టుపార్టీపైవున్న నిషేధాన్ని 1942 జూలైలో ఇండియా ప్రభుత్వం తొలగించింది. ఎందువల్ల? తాతగారన్నట్లుగా 'ప్రభువుల అనుగ్రహము' తోనా? అనే ప్రశ్నలు సహజంగా వస్తాయి. వీటికి సమాధానం కావాలంటే అపుడు పరిస్థితులు ఎలా వున్నాయో తెలసికోవాలి. అందుకు మీసంపాదకీయాలనుంచే ఉదాహరణలుచూపి, ఆరోజులలో ప్రపంచ పరిస్థితులు, మనదేశ స్థితిగతులు ఎలావున్నాయో తెలుపుతాను.

1942 మే 28 వ తేదీ సంపాదకీయంలో యుద్ధపరిస్థితులను వివరించుతూ తమరిలా వ్రాశారు: "దైవవిశ్వాసంగల మనం అధర్మపక్షం గెలుస్తుందని ఎట్లానమ్మగలం చెప్పండి? జర్మనీవాడు గెలిస్తే, ఇంకేమైనా ఉన్నదా? వాడి జాతీయదురహంకారం క్రింద లోకం తగులబడిపోదూ? భూదేవి ఎంత క్షమాస్వరూపిణి అయినా, ఇంత వినాశాన్ని సహించి ఊరుకుంటుందా?" అని మీరు రానున్న ప్రపంచవిపత్తును పాఠకులకు చూపారు. తత్వవేత్తలయిన మీరు భూదేవి యిలాంటి వినాశాన్ని సహించదని ఎలుగెత్తి చాటారు. మీరు సూచించిన లోకవిపత్తును కమ్యూనిస్టులం కూడ స్పష్టంగా గ్రహించగలిగాము. తాతగారూ! మీవలె తత్వవేత్తలం కాము. ప్రజలే మాకు దైవము. రానున్న లోకవిపత్తును ప్రజల సాయంతో ఎదిరించదలచాము. అది లోకానికి స్పష్టంగా వెల్లడించాము. ఏ స్వాతంత్ర్యానికై భారతీయులమంతా యిన్నాళ్ళనుంచీ పోరాడుతున్నామో, ఆ స్వాతంత్ర్యోద్యమ క్షేమంకోరకే ఫాసిస్టు దురాగతుల ప్రవాహాన్ని అరికట్టాలని ఎలుగెత్తి చాటాము. జర్మనీ, జపాను ముష్కరులను ఓడించడానికి పోరాడుతున్న ప్రపంచప్రజల పక్షాన భారతీయులంకూడ నిలబడతామని హెచ్చరించాము. అందుకు భారతీయులకు అవకాశమీయాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండుచేశాము. ఈవాంఛ ఒక్క కమ్యూనిస్టులది మాత్రమే కాదు. భారత ప్రజలందరూ యీకోర్కెను బలపరచారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీపై నిషేధం తొలగించక తప్పలేదు ప్రభుత్వానికి. అందుచే తాతగారు ఆరోపించినట్లుగా 'ప్రభువుల అనుగ్రహం'వల్ల కాదు మాకు లీగాలిటీ వచ్చింది. లోకానికి ఘటిల్లిన విపత్తును ఎదిరించడానికి మాపార్టీ సరియైన కార్యక్రమం యిచ్చింది; ప్రజల సాయంతో బహిరంగంగా పనిజేసే అవకాశం సంపాదించింది; ప్రభుత్వాధికారుల చేతులలోనుంచి లీగాలిటీని గుంజుకోగలిగింది.

సాబటేజి చేసిందెవరు?

"కాంగ్రెసే 'సాబటేజి' అకార్యములను ప్రోత్సహించినట్లు దుష్ప్రచారము" గావించామని తాతగారు రెండో నిందారోపణ చేశారు. 1942 ఆగస్టుఘటన లప్పటినుంచి విధ్వంసక చర్యలు (సాబటేజి) కాంగ్రెసు కార్యక్రమం కాదని కమ్యూనిస్టులం స్పష్టంగాప్రకటించాం. ఈవిషయమై కృష్ణాపత్రిక వ్యాసాలు, మా నాయకుల ప్రకటన ఇచట ఉదహరించుతాను.

1942 అగస్టు 22 వ తేదీన కృష్ణాపత్రిక సంపాదకీయంలో యిలా మీరే వ్రాశారు:—

"ఎప్పుడైనా అనుకొన్నామా, ఈ విధంగా దేశమంతా అల్లర్లు జరుగుతాయని? ఒకచోటా, రెండుచోట్లా? ఆసేతుహిమాచలం చిచ్చులు అంటుకొనె. ఏ ప్రభుత్వం ఊరుకొంటుంది చెప్పండి జనమిట్లా అల్లకల్లోలంలోకి దిగితే? ఇది కేవలం కాంగ్రెసుపనే అనుకోడానికి వీలులేదు" అని వ్రాసింది. తరువాత ఇది సత్యాగ్రహం కాదని స్పష్టపరచింది. యూనివర్సిటీలకు తాళాలు పెడితే పిల్లలకే నష్టమని చెప్పింది. తరువాత, "ఇంతటితో ఆగిందా? టెలిగ్రాఫ్‌తీగలు తెంపడం, రైళ్ళపట్టాలను పీకడం, ట్రెయిన్లను పడకొట్టడం, స్టేషన్లను తగులబెట్టడం, సారాకొట్లనే కాకుండా గవర్నమెంటు ఆఫీసులకు గూడా చిచ్చుపెట్టడం. ఏమిపను లివి? ఇవన్నీ గుండాలుచేసే దుండగాలై ఉంటాయి గాని, శాంతవ్రతులైన కాంగ్రెసు గోత్రీకుల చర్యలనుకోడం వట్టి పొరబాటు."

ఇదే సంపాదకీయంలో దేశాన్ని ఎదుర్కొంటున్న భీషణపరిస్థితులను యిలా వర్ణించారు. మీకృష్ణాపత్రికలో "ఇట్టి పరిస్థితులలో గవర్నమెంటు కర్తవ్యమేమి? కాంగ్రెసు నాయకులు జైళ్ళలో ఉండె. కాంగ్రెసేతర ప్రముఖులు జనానాలను వదలి బయటకు రారాయె. నానాటికి మూకల దుండగాలు హద్దులు మీరిపోతూండె. నాగపూరు చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలను చూడండి - ఒక అగ్నిపర్వతమై పోయింది. మేజిస్ట్రేటు, సూపరింటెండెంటు, పోలీసు ఆఫీసర్లు హింసింపబడ్డారట. ఆఫీసులన్నీ తగులపెట్టబడుతున్నాయి. రోడ్లమీద జనాన్ని నడవనీయడం లేదు. ఇంత అరాజకం బయలుదేరుతూంటే, సహనం ఉండమంటే ఎట్లా? పైగా శత్రువు పొలిమేరల్లో సైన్య నివహాలను చేరుస్తున్నట్లు వినికిడి. లేకపోతే బర్మాలో క్రొత్తక్రొత్త పటాలాలను దింపటం దేనికి? ఇండియాలో అల్లర్లు సాగుతున్నాయి కదా, ఇదే సమయం దేశంలో దూరబడడానికి అని ఊహిస్తూ ఉండవచ్చు. బాబూ వాడు కూడా దేశంమీద బడ్డాడా అంటే, చిచ్చుకు గాలి తోడైనట్లగుతుంది. దేశంలో గొందరు శత్రువురాక నభిలషించే ద్రోహులు లేకపోలేదు." అని మీరువివరించారు.

ఇంకా మీరు యిలా చెప్పారు: "ఇప్పటికే కాలాతీతమైపోయింది. దేశంలో శాంతి భద్రతలుభంగమగుతున్నాయి; వర్తకవ్యాపారాలు స్తంభించిపోయినాయి. గ్రామాలలో దోపిళ్ళు సాగే సూచనలు కూడా కనబడుతున్నాయి. జాగుచేయరాదు. జర్మనీవాడు దక్షిణరష్యానంతా ఆక్రమించుకొని ఇరానుగుండా వస్తాడేమో అనే భయం కలుగుతోంది. జపానువాడు ఇండియాపై రేపోమాపో దాడిసాగిస్తాడు. ఇంకా వట్టిమాటలతో కాలం గడపదమా? ముందు దేశంలో శాంతిని నెలకొల్పడ మవశ్య కర్తవ్యం. ఇందుకు సౌమ్యమార్గమే యదార్థమైన, స్థిరమైన, ఫలప్రదమైన మార్గం. అరెస్టులు, లాఠీలు, కాల్పులు ప్రజలలో ద్వేషానలాన్నింకా ప్రజ్వలింపజేయునే కాని, ప్రజానురాగాన్ని ఆకర్షింపలేవు." అని స్పష్టపరచింది. తరువాత సంపాదకీయం యిలా ముగిసింది: "....కాలయాపన కూడదు. ఇండ్లుతగులబడిపోతూంటే ఇంకా కుతర్కాలేమిటి? అధికారులు వెంటనే జైళ్ళనుతెరచి, కాంగ్రెసును తీసుక ఏకంచేసి, ప్రజాప్రభుత్వానికి శంకుస్థాపన వెంతత్వరగాచేస్తే, దేశానికి, బ్రిటనుకు, మిత్రరాజ్యాలకు అంతమేలు. అప్పుడు ప్రజాదృష్టి అంతా జపానును ప్రతిఘటించే వైపుకుతిరిగి, దేశానికేకాక, నేడు యుద్ధపీడితమైన యావత్ప్రపంచానికిశాంత్యానందాలను కురిపిస్తుంది."

ఆ సంపాదకీయంలోనే, కాంగ్రెసు నాయకులు జైళ్ళలో వుండుటచే యీ అల్లరులను ఆపలేకపోతున్నారని, తాతగారు వ్రాశారు. ఇతరపార్టీల నాయకులనుప్రజలలో సభలు పెట్టి ప్రచారంచేసి శాంతినెలకొల్పమని మీరు హెచ్చరించారు. నిజంగా తాతగారు ఆనాడు దేశాన్ని ఎదుర్కొంటున్న ప్రమాదాన్ని గ్రహించారు. తీవ్రజాతీయవాదులమని చెప్పుకుంటూ తప్పుమార్గాలపడినవారి ఆక్షేపణలను లెక్కచేయకుండా ప్రజాసేవకుల కర్తవ్యాన్ని తేటతెల్లం చేశారు. సత్యానికి నిలబడ్డారు.

జోషిప్రకటన

ఈ ఘటనలను గురించే 1942 అగస్టు 15 వ తేదీన భారతకమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ పూర్ణచంద్రజోషి యిలా ప్రకటించారు:—

"పొగరుబోతు సామ్రాజ్యవాదులు మొదటి దెబ్బకొట్టారు. కాంగ్రెసు రాజీకి యింకా తలుపులు తెరిచేవుంది. నిరంకుశ ప్రభుత్వం యావత్తు కాంగ్రెసు నాయకత్వాన్ని అరెస్టు గావించి, పరిస్థితిని మరింత అధ్వాన్న మొనరించింది. ప్రభుత్వమే రెచ్చగొట్టింది. అది అరాచకశక్తులకు కళ్ళెం వదలివేసింది. ప్రభుత్వము గుడ్డితనంగా, జాతీయ ప్రతికూల-కాంగ్రెసు-సంఘటనను యేర్పరచాలని చూస్తున్నది.

ప్రభుత్వం వెనకడుగు వేసేదాకా, మా శక్తినంతా ఉపయోగించి పనిచేస్తాం. జాతీయ నాయకులను విడిచిపెట్టాలని, జాతీయప్రభుత్వం విషయమై, (మిగతా 11 వ పేజీలో)

ఆవేదన తరంగాలు

భారత సమస్యపై బ్రిటన్ సత్పుత్రుని భావోద్రేకం

బ్రిటిష్‌జాతి మేలిరత్నాల్లో ఒకడు క్లైవ్ బ్రాన్సన్. భారతజాతి ఆప్తబృందంలో ఒకడు. గత ఫిబ్రవరిలో, అరకాన్ రంగంలో, శత్రుమూకల్ని ఎదుర్కొంటూ వీరమరణం చెందాడు.

1942 అగస్టు 11 వ తేదీ - జాతీయ నాయకులు అరెస్టయిన రెండోనాడు, బ్రాన్సన్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యాలయానికి వచ్చాడు. అదే అతన్ని మొదటిసారి కలుసుకోవడం. రాగానే ఇలా అన్నాడు:

"ఎంత చక్కని జాతీయ చైతన్యం మీది! నేను మిలిటరీ దుస్తుల్లో ఉన్నాను. నాలాంటివారు మీ ప్రజల్ని కాల్చిచంపుతున్నారు. అయినా, నేను మీ కార్యాలయానికి దారి నడుగుతూంటే ఒక్కడుకూడా నన్ను తూలనాడలేదు. మొదట్లో ఏమవుతుందో అని నేను గాభరాపడ్డాను."

మన జాతీయోద్యమం సంకుచిత జాతి విద్వేషాల కతీతమని ఈ అనుభవంమీద తెలుసుకొని ఎంతో గర్వపడ్డాడు. ఏఆశయాలకోసం, ఏధర్మంకోసం కత్తిపట్టాడో వాటికోసమే మన జాతీయోద్యమంకూడా సాగుతూందని గ్రహించి ఉబ్బిపోయాడు.

అతనొక సైనికోద్యోగి బిడ్డ. 1907 లో భారతదేశంలోనే జననం. పసిబిడ్డగా ఉంటున్నప్పుడే ఇంగ్లాండు వెళ్ళిపోయాడు. కొంత విద్యాభ్యాసం అయిన తరువాత చిత్రకళ అభ్యసించ మొదలెట్టాడు. అందులో అద్భుతంగా రాణించసాగాడు. 1932 లో కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చేరాడు. అతను చేయని పార్టీపనిలేదు. చక్కని వక్త. బహునేర్పుగల ఆర్గనైజరు.

1936 లో ఫ్రాంకో హంతకుడు హిట్లరు ముసోలినీల సాయంతో స్పెయిన్ ప్రజల చిత్రవధ ప్రారంభించాడు. మరు సంవత్సరంలోనే బ్రాన్సన్ 'అంతర్జాతీయ సేన'లో బ్రిటిష్ దళ సభ్యుడై ఆ కిరాతమూకల్ని ఎదిరించాడు. బ్రిటిష్‌జాతి సత్సంప్రదాయాల వారసుడు — ఎక్కడ ఏ ప్రజ తన స్వాతంత్ర్యపోరాటం సాగిస్తున్నా తోడ్పడడం తన పవిత్ర కర్తవ్యంగా పాటించినయోధుడు. మొదటి యుద్ధంలోనే ఫ్రాంకో మూకలకు పట్టుబడ్డాడు. ఎనిమిది మాసాలు ఖైదీ శిబిరంలో మ్రగ్గాడు. 1938 చివరి రోజుల్లో తిరిగి స్వదేశానికి వచ్చాడు. వచ్చినదే తడవుగా స్పెయిన్ ప్రజలకు ధనసహాయానికి కృషి ప్రారంభించాడు. కార్మికోద్యమంలో నిమగ్నుడయాడు.

1941 లో తిరిగి సైనికదుస్తులు ధరించాడు. మరు సంవత్సరం మనదేశానికి వచ్చాడు. 1944 ఫిబ్రవరి 25వ తేదీని చనిపోయాడు. తన ఆదర్శాలు ఇతరుల్నికూడా ఆకర్షించాయి.

మనదేశంలో పరిస్థితుల్ని బహు త్వరలో గ్రహించాడు. ఇక్కడి అక్రమాలకతడు ఆవేశపూరితు డయాడు. అతని జాబుల్లో మనదేశంపట్ల, మన ప్రజలపట్ల నిండుప్రేమ తొణికిసలాడుతూంది. మనపట్ల బ్రిటన్ దేశపు సత్పుత్రుని స్నేహభావం ఎంత గాఢమైనదో ఈ జాబులు తేటతెల్లం చేయగలవు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ తన సభ్యులకెంత పరిశుద్ధమైన అంతర్జాతీయతను అలవరుస్తుందో — ఇతర దేశాల ప్రజాసామాన్యాన్ని వారెలా సోదరభావంతో చూస్తారో కూడా ఈజాబులవల్ల స్పష్టంకాగలదు.

బ్రాన్సన్ నిరాడంబరజీవి—నిష్కల్మషహృదయుడు. ఒకసారి బ్రిటిషువాళ్ళంటే మండిపడే కొందరు మిత్రులకితన్ని పరిచయంచేశాను. అగస్టు సంక్షోభం రోజుల్లోనే ఇది జరిగింది. ఒక గంటసేపు సంభాషణ జరిగినతరువాత నా మిత్రులు బ్రిటిష్‌జాతి అంటే అంతా చర్చిల్, అమెరీలే కాదని అనుకొంటూ వెళ్ళారు. అతనికిపెళ్ళి అయింది. ఒక బిడ్డకూడాను. భార్యకూడా పార్టీసభ్యురాలే-చక్కని ఆర్గనైజరని ఎంతో గర్వంతో, మురిసిపోతూ చెప్పేవాడు. ఆమెకు రాసినజాబులే ఇవన్నీ.

ఈయోధుడు చనిపోయాడు. కాని ఎందరెందరి భావాల్లోనో ఇతను అమరజీవి. అతని కృషికి కార్యరంగమైన బేటర్సీలో స్థానిక లేబరుపార్టీ ఇతనిపేర ఒక శిశుసంరక్షణాలయం నిర్మించింది. అతని తోటి సైనికుడొకడు ఇలారాశాడు: "అరకాను కొండల్లో, ఎక్కడో అతని సమాధిఉంది. కాని మానవుని ఔన్నత్యం గురించి, మానవజీవితం యొక్క అమరత్వాన్ని గురించి ఒక గొప్ప భావాన్ని మాలో విడచిపోయాడు."

—ఏ. యస్. ఆర్. చారి

క్లైవ్ బ్రాన్సన్ జాబుల్లో భాగాలు -

మే, 1942 - బొంబాయి

"ఇది ఇండియా! ఆరోగ్యంగాను, హుషారుగానే ఉంది చేరేసరికి...నేనిండియాలో ఉన్నది కొద్దిసేపే అయినప్పటికీ, ఒక్క విషయం సుస్పష్టమవుతోంది - రైతాంగం యొక్క జీవితం. కాని - ఓహో, ఇక్కడి మనుష్యులు చిత్రరచనకు ఎలాంటి వస్తువు! చక్కని బొమ్మలకు తగిన వస్తువంతా సేకరించుకుంటాను."

1942, జూన్ - పూనా

"కొద్దిరోజుల నుంచి కడుపులో ఏమీ బాగులేదు. దీనికితోడు ఇక్కడ రెగ్యులర్ (శాశ్వత) సైనికదళాల్లోని కొందరు భారతీయుల్ని అనవసరంగా ఆడిపోస్తున్నారు. భారతీయుల పట్ల వీరి ప్రవర్తనచూస్తే వళ్ళుమండుతుంది - భవిష్యత్తు భయానకంగా తోస్తుంది. అంతేగాదు; వాళ్ళ తోటివాడనని చెప్పుకోవడానికి సిగ్గుపడుతుంది.

1942 జూన్ 20 - పూనా

(గ్లస్టర్ ప్రభువు సేనల తనిఖీకి వచ్చిన సందర్భంలో ఒకపెరేడు జరిగింది. క్లైవ్ బ్రాన్సన్ అందులో పాల్గొనవలసి వచ్చింది. [illegible] వ్రాస్తున్నాడు.) ఇదివట్టి బూటకపు పెరేడు. బోళ్ళకు, ఇత్తడి గుండీలకు మెరుగులు పెట్టడానికి ఎన్నోరోజులు వృధాచేయాలి. తెల్లదొరల "దిరేసుల్ని" సరిదిద్దడానికి భారతదర్జీలు రాత్రింబవళ్లు కష్టపడాలి. ఆదిరేసుల్తో వారు వెధవ మైనపుబొమ్మల్లాగా తయారవుతారా నాటికి. నన్ను చాలసార్లడిగారు - 'పంచమాంగదళం ఎవరయినా ఉన్నారా?' అని. ఉన్నారు. అర్థంలేని ఇలాంటి పెరేడులు, వెధవవేషాలే ఆ పంచమాంగదళం. ఎందువల్లనంటావా — సైనికుల ఉత్సాహాన్ని చంపి, వారి మనోవైఖరిని పాడుచేసి, చివరకి వారిని చేతకాని దద్దమ్మలను చేయడానికి ఇవేచాలు. శత్రువుకు అంతకన్నా కావలసిన దేమిటి? అక్కడ సెబాస్టపోల్ దుష్ట నాజీమూకల పాలబడుతుంది; ఇక్కడ మా సైనికాధికారి మా గుండీలకు మెరుగు తక్కువయిందని గింజుకుంటున్నాడు!

★

1942 జూలై 3 - పూనా

గ్లస్టర్ ప్రభువు నాటకం పూర్తిఅయింది. యుద్ధపరిశ్రమకు అమూల్యమైన పెట్రోల్ ఎంతో వృధాగా ఖర్చయింది. మోటార్లు, లారీలు తెగతిరిగి అరిగిపోయాయి. ఇంత గుండపిండయి చేసిన హంగామా అంతటికీ ఫలితం? గ్లస్టర్ ప్రభువు ఇలావచ్చి - అలా వెళ్ళిపోయాడు. అక్కడ మేము ఉండికూడా లేనట్టే అనిపించింది. సైనికుల్ని ఉత్తేజపరచి, యుద్ధాన్ని త్వరలో ముగించాలనే ఉద్దేశం మన పాలకుల్లో మందుకయినా లేదనే విషయాన్ని రుజువుచేయడానికి ఈ నాటకం కన్నా మరో నిదర్శనం అక్కర్లేదు.

1942 అగస్టు 12 - పూనా

ఈ ఉత్తరం చేరేసరికి కాంగ్రెసునాయకుల అరెస్టువార్త పాతబడిపోయే ఉంటుంది. భారత స్వాతంత్ర్య సమస్యాపరిష్కారానికి ఈ అరెస్టులు ఏమాత్రం తోడ్పడవనే అతిసామాన్య విషయాన్ని నువ్వు గ్రహించే ఉంటావు. పైగా మనపట్ల భారతీయులకున్న ద్వేషాన్ని ఇవిమరింత రెచ్చగొట్టగలవు.

1942 అగస్టు 20 - పూనా

ఇదంతా చాల విషాదకరమయిన విషయం. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యం కావాలంటున్నారు. దేనికి? అస్వాతంత్ర్యాన్ని రక్షించుకోడానికి, జపాను నెదిరించి యుద్ధం చేయడానికి వీల్లేదంటాడు తెల్లదొర. తిండిదొంగల్ని, దురాశాపరుల్ని హతమార్చడు దొర. అత్యంతావశ్యకమయిన భారత పారిశ్రామికాభివృద్ధికి సంకెళ్ళు తగిలిస్తాడు. ఆపైని అంతులేని అహంభావం. భారతీయుల వాంఛకు, తెల్లదొర సమాధానానికిఇవన్నీ రూపాంతరాలు....మరో దళానికి చెందిన నామిత్రులతో ప్రస్తుత పరిస్థితుల్ని గురించి చాలసేపు చర్చించాను. ఈపరిస్థితుల్ని చూచి తన దళం వారెంతో ఆందోళన పడుతున్నారని అతనన్నాడు. కాంగ్రెసునాయకుల్ని తమ ఉద్యమాన్ని విరమించుకోవాలని లేబరుపార్టీ నాయకులు కోరారని వార్త చదివాను. ఎంత చక్కగా ఉంది! కాంగ్రెసు నాయకులు జైలుకొట్టుల్లో [illegible] నాయకులులేని కారణాన ప్రజలు అల్లకల్లోలంగా రెచ్చిపోతున్నారనీ ఈ లేబరుపార్టీ నాయకులకు తెలియదా!

1942 సెప్టెంబరు - పూనా

సంక్షోభం చాలవరకు తగ్గిపోయింది. ఈ తగాదాలతోపాటు జాతీయైక్యతకోసం, జాతీయ ప్రభుత్వంకోసం ఆందోళన నానాటికి పెరుగుతూంది. చర్చిల్ ఉపన్యాసం (జపానువాళ్ళకు తోడ్పడాలనే ఉద్దేశంతో కాంగ్రెసు బుద్ధిపూర్వకంగా వేసిన ఈ అల్లర్లని సెప్టెంబరు 10 వ తేదీ నిచ్చిన ఉపన్యాసం) వట్టి చెత్త. బ్రిటన్ అమెరికాల్లో కొందరికి, ఇక్కడ బ్రిటిషు ప్రభుత్వపు తొత్తులకు మాత్రమే అది రుచిస్తుంది.

1942 అక్టోబరు 12 - ధోన్డ్

మొన్న ఒక తెల్ల అధికారితో ఘర్షణ పడింది. తెల్లవాళ్ళ పరువుతీస్తున్నావని అతను నన్ను నిందించాడు. టీ దుకాణం వాళ్ళతోను, పళ్ల దుకాణం వాళ్ళతోను నేను స్నేహభావంతో మెలగడం ఇందుకు నిదర్శనంగా ఎత్తిచూపాడు. "ఓహో! తెల్లదొరలిక్కడ భోగంవాళ్ళతో విహరించడం చాల పరువు ప్రఖ్యాతుల్ని సంపాదించి పెడుతూందికాబోలు!" అని జవాబు చెప్పాను. నామాటలు అక్కడున్న మరికొందరికి సంతోషం కలిగించాయి.

1942 నవంబరు 7 - ధోన్డ్

ఈవేళ సాయంత్రం ధోన్డ్ నగరంలో షికారు వెళ్ళాను. ఒకవైపు రైలుఇంజన్లు దూసుకుపోతున్నాయి. ఆప్రక్కనే పూరిగుడిసెలు. మరొకచోట దుర్భర దారిద్ర్యానికి ఆటపట్టయిన మట్టికొంపల్ని ధూళితో నింపుతూ ఒక సాయుధశకటం సాగిపోతూంది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదంవల్ల మన దేశంలో ఎవరకెంత విశ్వాసమున్నా, నలభై

★

కోట్ల భారతీయులు విశ్వాసఘాతుకంమీద యదార్థాన్ని గ్రహించారు.

1943 ఫిబ్రవరి - కార్వార్

సన్నటిదినం ఎన్నటికీ మరువరాదు. ఇక్కడొక బాలుర పాఠశాలఉంది. అందులోని 4,5,6 వ ఫారాల విద్యార్థులకు 'ఇంగ్లీషు విద్యావిధానం' మీద ఉపన్యాసం ఇవ్వమని హెడ్మాస్టరు మాలోఒకణ్ని అడిగాడు. అతడంగీకరించాడు. నన్ను, ఇంకా ఇతర స్నేహితుల్నికూడా రమ్మన్నాడు. అంతా కలిసి ఆరుగురం బయలుదేరాం. ఒక భారతీయ పాఠశాలకు ఆరుగురు బ్రిటిష్ సైనికుల్ని ఆహ్వానించడం—ఆ ఆరుగురు సంతోషంతో అంగీకరించడం - ఊహించుకో ఎంతచక్కటి విషయమో.

అక్కడంతా దివ్యంగాజరిగింది. మావాడు 15 నిమిషాలసేపు మాట్లాడాడు. అతరువాత ప్రశ్నలు, సమాధానాలు, అంతాఇంగ్లీషులోనే. ఆ విద్యార్థుల తెలివితేటలు మెచ్చుకోదగ్గవి. ఈవేళ 6వ ఫారానికి ఏదయినా ఇంగ్లీషు విషయంమీద పాఠం చెప్పమన్నారు. వర్డ్సువర్తు మహాకవిని గురించి చెప్పాలనుకున్నాను. క్లాసుకి వెళ్ళి చూసేసరికి ఒక్క 6 వ ఫారమేకాదు. బడిఅంతా - మాస్టర్లు, విద్యార్థులు అందరూ కూర్చున్నారు. ఎంతో ఉత్సాహంతో జరిగింది. పాఠం - ఆ తరువాత ప్రశ్నోత్తరాలు, అబ్బ! వాళ్ళతో కలిసి మెలసి ఉండడం ఎంత దివ్యంగాఉంది!

1943 జూన్ 8 అహమ్మద్‌నగర్

ఈ వేళ భోజనాలదగ్గర ఒక చిత్రం జరిగింది. కూరగాయలు దొంగిలిస్తున్న ఒక భారతీయుణ్ని తుపాకితో కాల్చారట. వాడికి దెబ్బ తగిలింది-బండిలోవేసుకు తీసుకుపోయారట. ఈ సంగతి విన్నారా (మిగతా 7 వ పేజీలో)

గుంటూరు జిల్లాలో ★ ★ జోనల్‌స్కీము వివరణ

— శ్రీ యస్. వి. యల్. నరసింహం
(జిల్లా ప్రజాఆహారకమిటీ కార్యదర్శి)

గుంటూరుజిల్లాలో జోనల్ స్కీమును అమలుపరచుటకు ప్రభుత్వఆహారసంఘంలో కలెక్టరు నిర్ణయించారు. ధరల విషయంలోను, జోనల్‌స్కీము ఆచరణలోను కలిగే చిక్కులు తెలియక రైతుసోదరులు, ప్రజలు గందరగోళ పడవలసి వస్తున్నది. కనుక యీ దిగువ వివరాలను వారు గమనించ గోరుచున్నాము.

ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన బస్తా ధాన్యం ధర మిల్లువద్ద పంచి. వేల్పుటాక్సులోసహా రు. 11-11-0 వంచి వేల్పుటాక్సు భరించుకొనే బాధ్యత మిల్లు యజమానికే వదలేశారు. అంటే పంచికిమ్మతు 0-9-0, వేల్పుటాక్సు 0-2-0 మొత్తం రు. 0-11-0 పోను రు. 11-0-0 లకు మిల్లువద్ద రైతుకు 166 పౌనుల ధాన్యానికి మిల్లుయజమాని యివ్వాలి.

రైతులు బియ్యానికి నిర్ణయించిన ధరకు, వడ్లకు నిర్ణయించిన ధరకు వ్యత్యాసంలో వచ్చులాభమును తామే పొందదలచి మిల్లింగు సౌకర్యముల నేర్పరచుకొని, తమ ప్రజాసంఘముల ద్వారా బియ్యం సప్లయి చేయ బూనుకొంటే అట్లుచేయుటకు గ్రైన్ పర్చేజింగు ఆఫీసరు అనుమతి యివ్వవచ్చు.

జోనల్ స్కీము

ప్రతి మిల్లుకు చుట్టుపట్లగల గ్రామాలలోని ధాన్యాన్ని ఆమిల్లుకు అమ్మవలసినదిగా నిర్ణయించుతారు. ఆ గ్రామాల రైతులు మరొక మిల్లుకు అమ్మగూడదు.

అయితేరైతులు తమధాన్యం అమ్మకోదలచినవెంటనేమిల్లుయజమానికొనవిరాకరించితే రైతులు వెంటనే నోటీసు ద్వారా గ్రెయిన్ పర్చేజింగు ఆఫీసరుకు తెలియజేయాలి. నోటీసుచేసిన 10 రోజుల గడువులో (10 రోజులని ప్రపోజలు) జి. వి. ఓ. ఆధాన్యాన్ని పైన పేర్కొన్నరేటుకే ఆమిల్లు యజమానిచేగాని, మరొకరిచేగాని కొనిపించుతారు. లేకుంటే ఆయన కొంటాడు.

ధాన్యం పండించే గ్రామాలకు దూరంగా వున్న గుంటూరు మిల్లులకు గూడ 16-20 మైళ్ళలోపుగానున్న మాగాణి గ్రామాలను ధాన్యం సప్లయి నిమిత్తం నిర్ణయించుతారు. అప్పుడు రైతుకు తనకు దగ్గరవున్న మిల్లుకు తోలితే బస్తాకు 0-2-0 లేక 0-3-0 అయ్యే బాడుగకు బదులు 0-8-0 గాని లేక ఇంకా ఎక్కువగాగాని (దూరాన్నిబట్టి) కావచ్చు. అప్పుడు మొత్తం ఆయన బాడుగలో రైతుకు సాధారణంగా అయ్యే 0-2-0 లేక 0-3-0 బాడుగ మినహాయించి మిగతా బాడుగ గుంటూరులో గాని లేక అదేదూర ప్రదేశాన నిర్ణయించబడిన మరియొక మిల్లు యజమానిగాని భరించాలి.

బియ్యం పంపకం

జిల్లాకొనరేటివు కేంద్రండిపోకు, లేక వారి అనుమతి పొందిన వారిని తప్ప యితరులెవ్వరికీ మిల్లు యజమానులు బియ్యం అమ్మరాదు. కేంద్ర డిపో క్రింద ఒంగోలు, చీరాల, పొన్నూరు, గురజాల, నర్సరావుపేట, వినుకొండ, సత్తెనపల్లి తెనాలి, రేపల్లెలలో బ్రాంచిహోల్‌సేల్ డిపోలున్నవి. ఈ డిపోలు కేంద్రడిపో నుండి గాని, డిపో సూచించిన చోటనుండి గాని బియ్యమును తెచ్చి అవసరమైన ప్రదేశములలో, అంటే దాదాపు ఫిర్కాకు ఇద్దరుగా నియమింపబోయే సెకండరీ హోల్‌సేలర్సు అమ్ముతారు. ఈ సెకండరీ హోల్‌సేలర్సుగా తగిన వసతి వున్న ముఖ్యమైన కోఆపరేటివ్ స్టోర్సునుగూడా నియమించటం జరుగుతుంది. గ్రామమున కొకరిద్దరుగా నియమింపబడే చిల్లర వ్యాపారికి యీ సెకండరీ హోల్‌సేలర్సు అమ్మవలసి యుండును. మిల్లు యజమాని ప్రస్తుతపు రేటుకు బస్తాకు 0-2-0 తగ్గించుకొని అమ్మాలి. ఈరెండణాలు సెంట్రల్ డిపోకు ఖర్చులక్రింద, మిగతా వ్యాపారుల లాభం 0-12-0 లలో 0-4-0 బ్రాంచి డిపోకు, 0-4-0 సెంకండరీ హోల్‌సేలరుకు బస్తా 1 కి 0-4-0 న్నూ బాకీ సంచిన్ని చిల్లర వ్యాపారికి మిగులునట్లు విభజింపబడ్డవి.

దీనిలో మిల్లు యజమానికి వ్యాపారులకుండే సంబంధం విడగొట్టబడ్డది. ఉచితమైన ధరలకు అమ్మకం జరుగునట్లుచూడాలి.

మెట్ట తాలూకా గ్రామాల్లో గాని, కేంద్రాలలోగాని వడ్లు కొనుక్కొనగోరిన రైతులు కోఆపరేటివు స్టోర్సుద్వారా గాని, ఇతర ప్రజాసంస్థల ద్వారాగాని తమ సంవత్సరపు అవసరాన్ని తెలిపితే, అవడ్లను బియ్యం ఆహారంగా వాడేవారికి దొంగ మార్కెట్టుకు పోనవసరం లేకుండా వుండే పద్ధతిని ఇస్తున్నామని పైసంఘాలవారు నమ్మకంగలిగిస్తే వడ్లు కొనుక్కొని తెచ్చుకొనుటకు పర్మిషన్ యిస్తారు.

సోదరులారా! మనజిల్లాలో మెట్టతాలూకాలెక్కువగా వున్నాయి. బియ్యం కొనుక్కోవలసిన ప్రజలు ఎక్కువగా యున్నారు. సరియైన కట్టుబాట్లు లేకుంటే ప్రజలు నానా యిబ్బందులకు గురవుతారని గిరుటే మన దుర్భర అనుభవం. అందుకై జిల్లా ఆహారకమిటీ బస్తా 1కి రు 11 ల సక్రమరేటుకి జోనల్ స్కీమును ప్రవేశపెట్టుటకు ఆందోళన చేసింది. రు. 11-ల రేటు సంపూర్తిగా రాలేదు. కాని జోనల్‌స్కీం ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవడం మంచిదే. ఇందులో గల యిబ్బందులు తీర్చుటకు మన ప్రతినిధి యిచ్చిన సూచన నంగీకరించి పై జెప్పిన విధంగా జోనల్‌స్కీమునుప్రవేశపెడుతున్నది ప్రభుత్వం. ప్రధానమైన యీ పద్ధతివచ్చినా, ఆచరణలో మరికొన్ని చిక్కులు రావచ్చు. ఆపరిస్థితులలో ప్రజలు తమంత తాముగాగాని, ప్రజా ఆహారకమిటీలద్వారాగాని ఆచిక్కులు పరిష్కరించుకో బూనుకోవాలి.

మనం చేయవలసిన ఆందోళన

పురివడ్ల బస్తా1కి రు. 11-లరేటుకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అంగీకరించనేలేదు. ఆరేటు సబబైనదని, ప్రస్తుతం బియ్యం ధర పెంచనక్కరలేకుండానే గిట్టుబాటు చేయవచ్చునని, మనం కోరాం. నిరుడు జిల్లాకలెక్టరుగారు చేసిన వర్కు పరీక్షద్వారానే యిది తేలింది. కనుక మనం, రైతులు, వివిధ ప్రజా సామాన్యమంతాగూడ రాష్ట్రప్రభుత్వం యీ సక్రమ రేటు రైతు కివ్వాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తించుటకు ఆందోళన చేయాలి. సివిల్ సప్లయిస్ కమీషనర్ నిరుటికంటె రైతుకు సంచికిమ్మతు వగైరాలలో వుండే వ్యత్యాసం నుంచి కొంత రైతుకు అదనపు గిట్టుబాటు అయ్యేటట్లు చూస్తామని పత్రికా ప్రకటన చేశాడు. కాని ఆచరణలో అదేమీజరగలేదు.

అయినా ప్రజలను రక్షించుకోవలసిన బాధ్యత మనది. మన ధాన్యం దొంగమార్కెట్టుకి పోయి సోదరప్రజలంతా కొనలేని రీతిని బియ్యంధర పెరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత మనది. జిల్లాలోవున్న ప్రజలముంతా వున్న పంటను సక్రమధరలకు సరిగా పంపకం చేసుకొని ఆకలిమంటలకెవరూ ఆహుతి గాకుండా చూసుకోవాలి. రైతుసోదరులెవ్వరు దొంగమార్కెట్టుదారులకు ధాన్యంఅమ్మవద్దు. మెట్టప్రాంతాల ప్రజలెవ్వరూ ఒక్క గింజ కూడ దొంగమార్కెట్టులో కొనకుండా దాన్ని రూపుమాపాలి. అమ్మేవారిని సహించవద్దు. అధికారుల అవకతవకలను, దొంగవ్యాపారుల అధికలాభాలను అరికట్టుటకు ప్రజలు, ప్రజాసంస్థలు, ప్రజాసేవకులు ఐక్యంగా పాటుబడితేనే ఇది సాధించకలుగుతాం. కనుక గ్రామ గ్రామాన, ప్రతితాలూకాలో ప్రజా ఆహారకమిటీల నేర్పరచి వానిద్వారా ప్రజల కష్టాలను తొలగించవలసినదిగాకోరుచున్నాం.

సోదరప్రజల రక్షణకు సాగిరండు!

ఉత్తర విశాఖజిల్లాలో వలంటీర్లకొరకు విజ్ఞప్తి

ఆంధ్రమహాసభ ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని కలిసికొన్నాను. వారు వారి వైద్యమిత్రబృందముతో ఉత్తరవిశాఖజిల్లా తీరభూమిలోని నూర్లకొలది గ్రామాలను చూచివచ్చినారు. ఆంధ్రమహాసభ ప్రత్యేకకమిటీవారు చేసిన రిపోర్టు అక్షరాలా సత్యమని అభిప్రాయ పడినారు. ప్రభుత్వప్రకటనయు దీనిని బలపరిచింది. ఆంధ్రదేశంలో వైద్యులుండే ఊరూరా యీ 67వ సం॥ వయస్సున్న గురుమూర్తి గారు సంచారము చేసి సహాయం సంపాదించుచున్నారు. వారికి లోటుగా కన్పించినది మానవబలము. దానిని సాధించడానికిగాను తాముండే అనారోగ్యస్థితిలోనే వారు నౌపాడాలో ఫిబ్రవరి 16వ తేదీన ఆరంభించే ఆధమపక్షము నెలదినముల కాలము నివాసముండి అచ్చట ఆధారచికిత్సాలయాన్ని - బేస్ హాస్పిటలు - యేర్పరచ నిశ్చయించినారు. ప్రజల చికిత్సకు కావలసిన మందులిచ్చుట, వ్రణములు కడుగుట, కట్టుట, పథ్యము నిచ్చుట వగైరాలలో యువకులను సిద్ధముచేసి సేవకు పంపదలచినారు. యువకులకు తగిన యేర్పాటులు, వసతులుచేయుడానికిజమనివారణకార్యానికి స్థానికకార్యదర్శులైన శ్రీకాకుళం శ్రీ బి. నాగేశ్వర శాస్త్రిగారు పరిశ్రమ చేయుదురు. కావలసినది దీక్షతో పనిచేయగల యువకులు. ఇరువదిమంది వరకును వెంటనే అవసరము. విశాఖపట్టణ ప్రాంతాలవారైతే మేలు. కాని యే ప్రాంతమువారైనా అంగీకృతులగుటకు సందేహముండదు. కాబట్టి రాదలచుకొన్నవారు శ్రీ బి. నాగేశ్వరశాస్త్రిగారికి, శ్రీకాకుళమునకు వ్రాయవలెను. ద్రవ్యసహాయానికి ప్రయత్నాలు జరిగినవి. జెంషడ్పురంవారు వసూలు ఆరంభించియుందురు. ఇతరులుకూడ తోడ్పడవలెనని కోరుచున్నాను. పత్రికలవారినిప్రత్యేక కృషి చేయవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాను.

★

విశాఖజిల్లా పీపుల్సు రిలీఫ్‌కమిటీవారి కోరికపై డాక్టరు లక్ష్మి యం. బి బి. యస్. (విజయనగరం) గతనెల మొదటి వారంలో ఉత్తరవిశాఖలో పర్యటనం చేశారు. తాను చూచిన 16 గ్రామాల్లోను జీర్ణించిన మలేరియా, బల్లలు పెరుగుట, కురుపులు, గజ్జి మొదలయిన వాటితో ప్రజలు చాల బాధపడుతున్నారనీ, ఈ జాడ్యాలకు కారణం తగిన ఆహారం లేకపోవడమేననీ పీస కమిటీకి నివేదిక నిచ్చారు. వివిధ కేంద్రాలలో వైద్య సహాయానికి వాలంటీర్లను సమీకరించాలని సూచించారు గత మాసం 24వ తేదీన పై కమిటీ, విజయనగరంలో శ్రీ కె. యస్. గుప్తగారి అధ్యక్షతను సమావేశమయింది. ఈ పర్యటనచేసి వచ్చిన డాక్టరు లక్ష్మిని అభినందించారు.

కోరిన వెంటనే ద్వారం వెంకటస్వామి నాయుడుగారు కరువువివారణకై తనఅద్భుత గానకళను ప్రదర్శించినందుకు (అనకాపల్లిలో 20వ తేదీన) కృతజ్ఞతను తెలిపారు. ఇతర కళావేత్తలుకూడా వీరివలెనే కరువు నివారణకు తోడ్పడాలని విజ్ఞప్తిజేశారు.

డాక్టరు లక్ష్మిగారి సూచనపై త్వరలో ఆరుగురు వలంటీర్లను మూడునెలల పాటు వైద్య వాలంటీరుదళంగా పనిచేయించడానికి తీర్మానించారు. దానికయ్యే ఖర్చు నిమిత్తం రు 600 లను మంజూరుచేశారు.

జిల్లాలోని యువకులు సోదర ప్రజలను రక్షించడానికిముందుకురావాలని విజ్ఞప్తిచేశారు. అలా రాదలచుకున్నవారు ఫిబ్రవరి 7 లోగా కె. యస్. గుప్తగారు, విశాఖజిల్లా పీపుల్సు రిలీఫ్ కమిటీ అధ్యక్షులు, విజయనగరంకి తెలియజేయాలని కోరారు.

ఉత్తర విశాఖజిల్లా కరువు నివారణకు ఇప్పటికే కృషిజేస్తున్న ఆంధ్రమహాసభ, ఇండియన్ మెడికల్ అసోషియేషన్ల కృషిని అభినందిస్తూ వాటితో కలసి పనిచేయడానికి తీర్మానించారు.

[శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారి విజ్ఞప్తిని కూడా పైన ప్రకటిస్తున్నాం. వాలంటీర్లకోసం వారు విజ్ఞప్తిజేశారు. పీపుల్సు రిలీఫ్ కమిటీవారు, ఆంధ్రమహాసభ పరస్పరసహకారంతో పనిచేస్తాయి. కాబట్టి వాలంటీర్లుగావచ్చేవారు వీరిలో ఎవరికైనా తెలియజేయవచ్చు. సం.]

జాతికి మధుర భాషను ప్రసాదించిన పుణ్యమూర్తి

శ్రీ గిడుగు రామమూర్తిగారి వర్ధంతి సభలు

"మనుష్యులతోపాటు భాషకూడా మార్పు, అభివృద్ధి పొందాలె. నాటి తెలుగులోని కర్కశత్వం తొలగించి మధుర భాషను మనకు చూపించిన వాగనుశాసనుడు శ్రీ గిడుగువారు" - అని సికింద్రాబాదులో గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారి వర్ధంతి సభలో అడవి బాపిరాజుగారు ఉపన్యసించారు.

"ఈనాడు మనం మన సందేశాన్ని ప్రజలకందజేస్తున్నామంటే, దీనికి అవకాశం గలిగించింది, పట్టుకొమ్మగా దొరికింది, పంతులుగారే." అని బెజవాడలో జరిగిన వర్ధంతి సభలో ముద్దుకృష్ణగారు ఉపన్యసించారు. ఈరెండు విషయాల్లోనే ఉంది 'గిడుగు పిడుగు' జీవితంలోని ప్రాముఖ్యత. భాషకున్న సంకెళ్ళు బ్రద్దలుకొట్టి, ప్రజాసామాన్యానికి విజ్ఞాన, వికాసాలను చేకూర్చే ప్రాణవాయువుగా దానిని పరిణమింపజేశారు రామమూర్తి పంతులుగారు. ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్రలో నూతనయుగకర్త, సజీవమైన తెనుగు భాషకు పితామహుడు.

ఈ మహనీయుడు అస్తమించి అయిదేండ్లు దాటిపోయాయి. ఆచంద్రతారార్కం అతనికి ఋణపడి ఉన్న ఆంధ్రజాతి, గత మాసం 22వ తేదీని వారి వర్ధంతి జరిపి కృతజ్ఞతా పూర్వక జోహారు అర్పించింది.

విప్లవమూర్తి

పంతులుగారి పుత్రుడు, వారి కృషిలో సహకారి అయిన శ్రీ గిడుగు సీతాపతిగారు బెజవాడలో ఉపన్యసించారు. ప్రాచీన లిపిని చదవడానికి లిపి శాసనంగాని, ఇతర ఆధారాలేవీగాని లేని రోజుల్లో రామమూర్తి పంతులుగారు ప్రాచీన శాసనాలను ఎంతకష్టపడి చదివివేవారో, అక్షర పరిణామాన్ని విశదీకరిస్తూ ఎలా పట్టికలు తయారు చేశారో తెలియజేశారు. పంతులుగారి జీవితంలోని అనేక ఘట్టాలను కళ్ళకు కట్టినట్లు వర్ణించారు. ఆ సభలోనే మాట్లాడారు ముద్దుకృష్ణగారు. "పంతులుగారు విప్లవమూర్తి. ఒకనాడు, పంతులుగారి ఆకరిరోజుల్లో జయంతి రామయ్యగారితో మాట్లాడుతూ, 'దేశం విప్లవమార్గం బట్టి ముందుకు పోతూంది. ఆవిప్లవ ప్రవాహం మన మీద నుంచి కూడా పొర్లుకు పోతుంది' అన్నారు. అప్పటికి పంతులుగారు వెనుకబడి పోతారేమో అన్నట్టు జయంతి రామయ్యగారు సూచించారు. ఫ్రెంచి విప్లవంలో మహా రచయిత రాబర్ట్సు పియర్‌లాగా ఎప్పుడూముందే ఉంటానుగాని, వెనుకబడనని గంభీరంగా జవాబిచ్చారు రామమూర్తిగారు. గ్రాంధిక భాషలో రాయబడిన పుస్తకాలనే పాఠ్యగ్రంథాలుగ నిర్ణయించేవారి నెదుర్కొంటూ పంతులుగారిలా అనేవారు: 'ఈపుస్తకాల్లోని విషయాలను వివరించాలంటే మీకు వ్యావహారిక భాషేకదాగతి అవుతూంది; వ్యావహారికభాషలో అర్థంచెబితేనేగాని అర్థంకాని ఈపుస్తకాలెందుకు విద్యార్థులపైని రుద్దుతారు? వ్యావహారిక భాషలో రాసిన పుస్తకాలనే ఎందుకు పెట్టకూడదు.' గ్రాంధిక భాషలో మొనగాళ్ళు మనుకునేవారి రచనల్లోనే లెక్కలేని తప్పులెత్తి చూపించి వారికి ఆభాష చేతకాదని నిరూపించేవారు. అధికృతకభాష కాబట్టే ఆ అగచాట్లన్నీను - సహజమయిన వ్యావహారిక భాషనే అనుసరిస్తే ఈబాధ ఉండదని వారికి బోధించేవారు.

ప్రజాసామాన్య అభివృద్ధికి, పారతంత్ర్య శృంఖల విచ్ఛేదనానికి, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు వ్యవహారిక భాషా ఉద్యమం ప్రథమసోపానమని విశ్వసించి, ఆ ఉద్యమానికి జీవితం అంకితంచేశారు పంతులుగారు. ఈ నాడు నాటోటివారు రచయితలుగా ఏమాత్రమయినా, అభివృద్ధిపొందామంటే పంతులుగారు స్థాపించిన సాంప్రదాయాలను మార్గదర్శకాలుగా అనుసరిస్తున్నాము కాబట్టే"— అని ముద్దుకృష్ణగారన్నారు.

దేశభక్తి

అజ్ఞానతిమరాన్ని పారద్రోలి, విజ్ఞానస్వేచ్ఛలకు రాజమార్గం వేయడమే రామమూర్తిగారి జీవితాదర్శం. సవరలిపిని సృష్టించి, సవర వాఙ్మయానికి, ఆ జాతి నాగరికతాభివృద్ధికి పునాదులువేయడం ఈ ఆశయాన్నసరించే ఈ ఆశయాన్నే ఆయన మరణాంతం అనుసరించాడు. "స్వరాజ్యం కావాలంటున్నాం. ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రం కోసం చిక్కువడుతున్నాం. ప్రజాస్వామిక పరిపాలన కోరుతున్నాం. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో మన ప్రజలకు సామాన్య జనులకు ఏ భాష ద్వారా జ్ఞానం కలుగజేయవలసి యుంటుందో, ఏ భాషలో గ్రంథరచన సాగించవలసియుంటుందో ఆలోచించండి"— అని రామమూర్తి పంతులుగారి తుదిప్రబోధ. సికింద్రాబాదులో జరిగినవర్ధంతి సభలో ఈ తుది సందేశాన్ని జ్ఞప్తికితెస్తూ శ్రీ భాసుర్ల సూర్యనారాయణమూర్తిగారు పంతుగారెలా నిజమయిన జాతీయదృష్టితో చరిత్ర పరిశోధనచేశారో వివరించారు.

దేశస్వాతంత్ర్య సమరంలో, ప్రజాసామాన్యానికి బోధకుడుగ, మిత్రునిగ, మార్గదర్శిగ ఉండవలసిన బాధ్యత రచయితలది. "ప్రజలకూ రచయితలకూ మధ్య అగాధంగా పరిణమించిన కృతక భాషా సాంప్రదాయానికి గిడుగువారు స్వస్తిచెప్పారు. భాగ్యభోగాలను, పేరు ప్రఖ్యాతులను తృణీకరించి ప్రజాక్షేమం కోసం, ప్రజా భాషాభివృద్ధికి జీవితం అంకితం చేశాడు - రచయితలందరికి సన్మార్గం చూపించాడు-"అని చెప్పి పంతులుగారు తన బాధ్యతను ఎలా నిర్వహించారో విశదం చేశారు శ్రీ తెలికిచర్ల వెంకటరత్నంగారు, గుంటూరులోని సభకు అధ్యక్షతవహిస్తూ.

"అంత నిష్కపటి, అంతటి నిస్స్వార్థపరుడు, అంతటి ధీరుడు, ఆంధ్రలో మరొకడు లేడ"ని మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు ఆసభ నేజోహారులర్పించారు. "ఈవభావాలు క్షణక్షణానికి అభ్యుదయాన్ని పొందుతున్నాయి దినదినాభ్యుదయం పొందుతూన్న మనకు అభ్యుదయభాషకావాల"ని వారన్నారు. శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిగారు మాట్లాడుతూ, "ఆయన (గిడుగు రామమూర్తి) మహాపండితుడూ, భాషాతత్వవేత్త, వైయాకరణి కావడంవల్లనే వ్యావహారిక భాషా ప్రయోజనాన్ని గ్రహించాడు. మాండలికాల్ని గురించి ప్రశ్నవస్తుంది అన్ని మండలాల్లోని మంచిభాషనూ వాడండి. తెలియకపోతే మాండలికాలు నేర్చుకుంటాం. ఈకృతక గ్రాంధికంకోసం శ్రమపడే దానికన్నా అది చాల ప్రయోజనకారి" అన్నారు.

గిడుగు పిడుగు

తెనాలిలో జరిగిన సభకు అధ్యక్షత వహిస్తూ శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంత కవిగారు- "నేను వ్యవహారికభాషా వాదినికాను. కాని నేనూ వారి వాదాన్ని అభిమానిస్తాను. ప్రజల విజ్ఞానస్థాయిని పెంచడానికి అదే ఉత్తమమైన మార్గం" - అని గిడుగువారికి అంజలులర్పించారు.

ప్రజాసాహిత్య వికాసానికి తోడ్పడ్డ జాతీయోద్యమ ప్రభావంలోనే శ్రీ గిడుగువారి వ్యావహారికోద్యమం బయలుదేరిందనీ, జాతీయతతోపాటు అభివృద్ధి చెందిందనీ చదలవాడ పిచ్చయ్యగారు తెనాలిసభలో ఉపన్యసించారు. నేటి సాహిత్యకారులు దేశభక్తినీ జాతీయ వికాసాన్నీ పెంపొందించే రచనలు చేయడంద్వారానే శ్రీ గిడుగువారి ఉత్తమ సంప్రదాయాలను నిలబెట్ట గలిగిన వారవుతారని హెచ్చరించారు.

గిడుగు రామమూర్తిగారి జీవితమంతా ఆదర్శసిద్ధికోసం చేసిన ఒక మహాసమరం. పదవులనుత్యజించడానికి, దారిద్ర్యాన్ని స్వీకరించడానికున్నూ ఆయన వెనుదీయలేదు. ఆనాటికి తన వ్యావహారికవాదం ఏటికెదురీత అని ఎరిగికూడా, ఆయన ఏమాత్రం వెనకంజ వేయలేదు. గ్రాంధికభాషా వాదులను ఓడించడానికి వాళ్ళ రచనలనే ఆయుధాలుగా తీసుకొనేవారు. కొమ్ములు తిరిగిన మహాపండితులుకూడ ఆయన ఎదుట నిలువలేకపోయేవారు. ఒక్క భాషావిషయంలోనేకాదు, సంఘసంస్కార విషయంలోకూడా ఆయనది ముందంజే. సహపంక్తి భోజనాలను ప్రోత్సహించి, ఛాందసుల వెలినికూడా ధిక్కరించిన మొదటి ధీరుల్లో ఒకరాయన. ప్రజాసేవాతత్పరతే వారికింత కార్యదీక్ష, మనోనిబ్బరం ప్రసాదించిందనడానికి సందేహం లేదు. వ్యావహారిక భాషావాదం వారి జీవితకాలంలోనే జయపతాకంఎత్తింది. దేశమంతటా వ్యావహారిక భాషారచనలు అల్లుకుపోయాయి. కార్యసాఫల్యతను కనులార చూడగలిగిన ధన్యజీవి శ్రీ గిడుగు వేంకట రామమూర్తి. ఆయన కృషిఫలితాన్ననుభవించినఆంధ్రజాతి- అన్ని పక్షాలవారు, అన్నివృత్తులవారు- ఆయనకు కృతజ్ఞతాంజలు లర్పించింది.

ఢిల్లీలోనిఆంధ్రులు వర్ధంతిజరిపారు. వీరులపాడు, బాపట్ల, విశాఖపట్నం, రాజమండ్రి, రామచంద్రపురం, మదనపల్లి, భీమవరం, మొదలయిన అనేక ప్రదేశాల్లో గిడుగు రామమూర్తిగారి వర్ధంత్యుత్సవాలు జరిగాయి. ఆంధ్ర రాష్ట్ర అభ్యుదయ రచయితల సంఘం, నవ్యసాహిత్య పరిషత్తు మొదలయిన సారస్వత సంస్థల ఆధ్వర్యాన ఈవర్ధంతి జరిగింది. గిడుగు రామమూర్తిగారుప్రసాదించిన సత్సంప్రదాయాలను ఇంకా ముందుకు తీసుకుపోతామని ఈసంస్థలు దీక్షబూనాయి.

పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ★ ★ రంగా వ్యతిరేకత

—పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు

యుద్ధం ప్రారంభమైనప్పటి నుంచి నేతకార్మికులు దుర్భరపరిస్థితులను యెదుర్కొనవలసివచ్చింది. రంగులు, నూలు, గంజికి బియ్యం అన్నీ కరువైపోయినవి. మాలుధర విపరీతంగా పెరిగింది. బహిరంగ వ్యాపారములోనుంచి నూలు మాయమై, దొంగమార్కెటులో ప్రవేశించింది. అనేకమగ్గాలు మూలబడ్డాయి. ఎట్టకేలకు కంట్రోలు, రేషనింగు ఆచరణలోనికి వచ్చాయి. కాని నూలు సప్లయి గ్యారంటీ లేకపోవుటవల్ల యీ నాటికి కూడ యీ కార్మికులకు నూలు కొరతతీర లేదు. ఇంతేగాక 80, 100 నంబర్ల నూలు యీ కార్మికులు పొందజాలక పోతున్నారు. వీరి యీ సమస్యలను పరిష్కారం చేయుటకు నేతకార్మిక సంఘం తీవ్రంగా కృషి చెయ్యాలి. వీరికిభారతప్రజ అండగా నిలవాలి.

పారిశ్రామికంగా వెనుకబడ్డ పరాధీన భారతదేశంలో నేతకార్మికులు అతిక్లిష్టమైన సమస్యలను యెదుర్కొనవలసి వస్తున్నది. పారిశ్రామికాభివృద్ధికై ప్రపంచమంతటా ప్లానులు వేస్తున్నారు. భారతదేశంలోకూడ అన్ని పార్టీలవారు పరిశ్రమలు అభివృద్ధి పరచాలని సంకల్పించారు. భారత్య పారిశ్రామికులు బొంబాయి ప్లాను తయారుచేశారు. మన కాంగ్రెస్‌సంస్థ యుద్ధం రాకపూర్వమే పారిశ్రామికాభివృద్ధికై ఒక ప్రణాళికను తయారుచేయుటకు సంకల్పించి, పండిత నెహ్రూ అధ్యక్షతను నేషనల్ ప్లానింగు కమిటీని నియమించింది.

కాని యీ పారిశ్రామికాభివృద్ధిని గూర్చి లేనిపోని కొన్ని అపోహలు కలుగచేస్తున్నారుఆచార్యరంగాగారు. మద్రాసులో చేనేత కార్మికుల సభలో "కొత్తమిల్లుల నెలకొల్పటానికి ప్రభుత్వం లైసెన్సు యివ్వరాదు. కొన్నిరకాలుతప్ప తక్కిన బట్టంతా మగ్గాల మీదనే తయారయ్యేటట్లు దోహదంచెయ్యాలి" అని ఆచార్యులవారు వుపన్యసించారు. ఈ ధోరణిలోనే మాంఛెస్టరు, లాంకెషైర్ మిల్లు యజమానులు ఇండియాప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి కలుగచేస్తారు. ఇలాంటి వుపన్యాసాలు రంగాగారు చేస్తూవుంటే, లార్డువేవెల్‌పని చాల తేలిక పడుతుంది. అంతేగాక, యెక్కువ బట్టల మిల్లులు నెలకొల్పితే, కోటిమంది చేనేతకార్మికుల జీవనోపాధియే యెగిరిపోతుందట: వీరికి యెక్కడ వుద్యోగాలిప్పిస్తారని కమ్యూనిస్టులపై సవాలు చేస్తున్నారు.

దేశం సర్వసుఖాలతో తులతూగాలంటే పారిశ్రామికాభివృద్ధితప్ప వేరే గత్యంతరం లేదు. పారిశ్రామికాభివృద్ధి చెంది, వస్తుసముదాయం అధికమయినకొద్దీ దేశ సంపద హెచ్చుతుంది ప్రజలంతా యీ వస్తువులను అనుభవించేఅవకాశాలు కలుగుతాయి. ఎలక్ట్రిసిటీ అత్యధికంగా తయారుచేసి, పల్లె పల్లెలకు అందుబాటులోవుండే ప్రజలకు కాయకష్టం తగ్గి ఎలక్ట్రిసిటీని అనేకవిధాల వుపయోగించుకొని సుఖపడగల్గుతారు. అయితే పారిశ్రామికాభివృద్ధివల్ల నిరుద్యోగ సమస్య యెలా పరిష్కారమగుతుంది? ముఖ్యంగా బట్టలమిల్లుల సంఖ్య పెరిగితే, దేశానికి కావలసిన బట్టయావత్తూ మిల్లులద్వారానే సప్లయి అయితే, నేత కార్మికులు నిరుద్యోగులు కావలసిందేకదా! అనే అనుమానాలు కలుగవచ్చు. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం యిచ్చేముందు మనదేశంలో యెంతమందికి వొంటినిండా బట్ట ఉందనే విషయం తీసుకుందాం. మధ్యతరగతి ప్రజాసామాన్యం తప్ప, పాటకజనమంతా చాలీచాలని గుడ్డతో కాలం గడపవలసి వస్తున్నది. మన పరిశ్రమలు గొర్రెతోకలాగా, పెరగకుండాయిలానేవుంటే, మన ప్రజలకు గుడ్డకొరత తీరనే తీరదు. ఇప్పుడు భారతదేశంలోని 25 లక్షల మగ్గాలు విరివిగా పనిచేసినప్పటికీ ఇవి తయారుచేయు గుడ్డ ప్రజల అవసరాన్ని తీర్చుటకు ఏమాత్రం చాలదు. పారిశ్రామికాభివృద్ధి కావాలని కోరుతున్నామంటే ఇతర సౌకర్యాలతో పాటు మన ప్రజలు వొంటినిండా గుడ్డ కట్టుకొని సుఖపడాలని కోరుతామన్నమాట. ఇందుకు మిల్లులసంఖ్య చాలఎక్కువగా పెరగాలి. అంతేగాకుండా, మన మిల్లులలో వారానికి 60 గంటలవరకు కూడా పనిచేయిస్తున్నారు కార్మికులచేత. కాని యితరదేశాలలో వారానికి 40 గంటలు మాత్రమే పనిచేయుటకద్దు. అంతర్జాతీయ లేబరుసంస్థ (ఐ.యల్.ఓ.) కార్మికులు పనిచేయుకాలం 40 గంటలు మాత్రమే వుండాలని సూచించింది. మన కార్మికులు ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న మాదిరిగా వారానికి 60 గంటలూ పనిచేయుట మనం సహించం. 40 గంటలుమాత్రమే పనిచేయాలని ఆందోళన చేస్తాం. అప్పుడు యీ 25 లక్షల మగ్గాలమీద పనిచేయువారికి మిల్లులందు పనులు కల్పింపబడతాయి. సర్వతోముఖంగా పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచెందేటప్పుడు దేశంలో ఈ నేత కార్మికులకేగాక యితర పాటకజనానికికూడాపనులుకల్పించబడతాయి.

ప్రస్తుతం పరాయి ప్రభుత్వంక్రింద మన పరిశ్రమలు పూర్తిగా అభివృద్ధి చెందజాలవు. జాతీయ ప్రభుత్వం క్రిందనే సర్వతోముఖ పారిశ్రామికాభివృద్ధి జరుగగలదు. జాతీయ ప్రభుత్వం క్రింద నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కరింపబడి, కార్మికుల కోర్కెలు నెరవేరుటకు సదవకాశాలు గల్గుతాయి.

కానిపారిశ్రామికాభివృద్ధేకూడదనుటవల్ల చేనేత కార్మికులు యిప్పుడనుభవించుచున్న దుర్భరపరిస్థితులలో ఇంకా నలిగి పోవలసివస్తుంది. మన దేశం ముడిపదార్థాల గనిగానేవుంటుంది, ఇతరదేశాల దోపిడీకి ఇంకా గురికావలసివస్తుంది. పాటక జనమంతాకూడా దరిద్రావస్థలోనుంచి కోల్కొనలేక పోతారు. ఆర్థిక దాస్యంతోపాటు రాజకీయదాస్యం కూడ తప్పదు.

కుటీర పరిశ్రమలు భారీపరిశ్రమలకు సహకారిగా మాత్రమే వుపకరిస్తాయి. భారీ పరిశ్రమలను త్రోసివేసి యీకుటీర పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేయాలనుకోవడం ఏటి కెదురీదడమే అవుతుందని ఆచార్యులుగారు గ్రహించాలి. బట్టలమిల్లులు అధికం చేయరాదనే వుపన్యాసాలు నేతకార్మికులకుకూడ అనర్థదాయకం. బొంబాయి ప్లాను లోపభూయిష్టమైనమాట వాస్తవం. దీనిలో కార్మికుల జీవనోపాధులకు రక్షణలు లేకపోవుట శోచనీయం. అంతమాత్రాన పారిశ్రామికాభివృద్ధియే అవసరం లేదనుట దేశానర్థకం. రంగాగారు యీధోరణి అనుసరించుతున్నారంటే, ఆశ్చర్యపడ నవసరం లేదు. ఈరోజున వీరు శ్రీ విద్యను వ్యతిరేకించుతున్నారు. కర్మాగారాలు అక్కరలేదంటున్నారు. ఇక పారిశ్రామికాభివృద్ధిని వ్యతిరేకించుతున్నారంటే ఆశ్చర్యమెందుకు?

ఆంధ్రముస్లింల దేశభక్త్యుత్సాహం

ముస్లింలీగ్‌నాయకులు ఆంధ్రదేశంలో జనవరి 29, 30 తేదీలలో పర్యటనం చేశారు. ముస్లిం ప్రజాసామాన్యంలో రాజకీయ చైతన్యాన్ని వృద్ధిచేయడం, ముస్లింలీగ్‌ను బలపర్చడం వారి ముఖ్యోద్దేశాలు. 29వ తేదీన నెల్లూరులోను, 30 వ తేదీన బెజవాడలోను సమావేశాలు ఏర్పాటుచేయబడినవి.

29వ తేదీన నెల్లూరుపట్టణానికి నాయకులు విచ్చేశారు. కడప, కర్నూలు, నెల్లూరుజిల్లాల నుంచివచ్చినలీగు వర్కర్లు, అనేకవేలమంది ముస్లిం ప్రజలు లీగు నాయకులకు స్వాగతమిచ్చారు. లీగువర్కర్ల సమావేశంలో తమ తమ జిల్లాలలో లీగ్ ఎలా పనిచేస్తున్నదీ, ముస్లింప్రజాసామాన్యంలో రాజకీయచైతన్యం, స్వాతంత్ర్యదీక్ష ఎలా రోజురోజుకు అభివృద్ధి అవుతున్నదీ, లీగు నాయకులకు తెలియజేశారు. కడప ముస్లింలీగు నాయకులు షా అలంఖాన్ సాహెబ్‌గారును, నెల్లూరు ముస్లింలీగు నాయకులు గులామ్ సర్దార్ సాహెబ్‌గారును ఆంధ్రరాష్ట్రంలో లీగును బలపర్చుటకును, లీగ్‌ను ప్రజా సంస్థగా చేయుటకును ఇచ్చిన సూచనలను అందరూ అంగీకరించారు.

బహిరంగసభకు వేలకొలది ముస్లిం ప్రజలు హాజరయారు. నవాబ్‌జాదాలియాఖత్ అలీఖాన్ సాహెబ్‌గారు దేశస్వాతంత్ర్యానికి మహమ్మదీయు లంతా సంసిద్ధం కావాలన్నారు. పాకిస్తాన్ విధానమొక్కటే భారత దేశస్వాతంత్ర్యానికిమార్గమని ఉద్బోధించారు. పాకిస్తానమంటే దేశస్వాతంత్ర్యమేనని ప్రతి మహమ్మదీయుడు అర్థంచేసుకున్నాడు.

30 వ తేదీ ఉదయానికే బెజవాడ పట్టణం పచ్చజెండాలతో కళకళలాడింది. ఇస్లాంపేట, ఇంచిపేట, అరండల్ పేటల్లోని ప్రతి చౌకులోను పందిళ్లు వేయబడ్డాయి. "పాకిస్థాన్ పోరాటమే దేశస్వాతంత్ర్యపోరాటం, ఆజాద్ హిందుస్థాన్‌షే ఆజాద్ ఇస్లాం" మొదలైన నినాదాలు అన్నివీధులలోను వ్రాయబడ్డాయి. అఖిలభారత ముస్లింలీగు ప్రధానకార్యదర్శి, నవాబ్‌జాదా లియాఖత్ అలీఖాన్ సాహెబ్, దార్ - ఎట్ - లా, నవాబ్ సిద్దిక్ అలీఖాన్ సాహెబ్, తదితరనాయకులను పట్టణములోని అన్ని వీధులగుండా వూరేగించారు. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల నుంచి ముస్లిం ప్రజలు వందలాదిగావచ్చారు. తాడికొండ నుంచి 85 సంవత్సరాల వృద్ధుడు నాయకుల వద్దకు వెళ్ళి "బాబూ మిమ్మలనుచూచి తరించుదామని పన్నెండు మైళ్ళనుంచి నడిచి వచ్చాను. నాజన్మ సఫలమైంది" అన్నాడు. ఊరేగింపులో 2 వేలమంది హిందూ మహమ్మదీయ ప్రజలు పాల్గొన్నారు.

లీగ్‌వర్కర్ల సమావేశానికితూర్పు,పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల లీగ్ నాయకులు, వర్కర్లు హాజరయారు. దేశస్వాతంత్ర్య పోరాటంలో ముస్లిం ప్రజాసామాన్యం వెనుకంజవేయటం లేదన్న విషయం నాయకులకు తెలియపరచారు. ఆంధ్రరాష్ట్రి ముస్లిం లీగును ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయాలనియు, అలా చేయడంవలన ముస్లింలీగ్ అటి స్వల్పకాలంలోనే అన్నివిధాలా బలపడడానికి అవకాశం ఉంటుందనియు కృష్ణాజిల్లా ముస్లింలీగ్ ప్రధాన కార్యదర్శి జనాబ్ మహబూబ్ అలీబేగ్ సాహెబ్, M. L. A. గారు విపులీకరించి చెప్పారు. ఉత్తరసర్కారులలోని వారే కాకుండా కడప, కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాలనుంచి వచ్చిన నాయకులు కూడా దీనిని బలపర్చారు. గుంటూరుజిల్లాలో ప్రస్తుతం పని చేస్తున్న 53 స్థానిక లీగ్‌కమిటీలు ఆయా ప్రదేశాలలోని ప్రజల దైనందిన జీవిత సమస్యలను తీసుకొని ఎలా పని చేస్తున్నదీ గుంటూరు జిల్లా లీగ్ నాయకులు, జనాబ్ సయ్యద్ మహబూబ్ సాహెబ్‌గారు విపులీకరించి చెప్పారు.

బహదూర్ చౌక్‌లో ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయబడిన పెండాలులో జనాబ్ హమీద్‌ఖాన్ సాహెబ్, M. L. A. గారి అధిపత్యంక్రింద బ్రహ్మాండమైన బహిరంగసభ జరిగింది. సభలో అన్ని జిల్లాలనుండి, ముఖ్యంగా కృష్ణా జిల్లానుంచి వచ్చిన 5 వేలమంది ప్రజలు ఉన్నారు. నవాబ్ జాదా లియాఖత్ అలీఖాన్ సాహెబ్‌గారు 1½ గంటలు ఉపన్యసించారు. హిందూదేశంలో వివిధ రాజకీయపార్టీలు దేశస్వాతంత్ర్య పోరాటంలో ఎలాపాల్గొన్నదీ వివరించారు. పార్టీలమధ్య, ప్రజలమధ్యవున్న అనైక్యతను అధికంచేయడానికి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదుల ప్రయత్నాలనుకూడ పేర్కొన్నారు. దేశస్వాతంత్ర్యపోరాటంలోమహమ్మదీయ ప్రజలు ఎప్పుడూ వెనుకంజ వేయరనియుస్వాతంత్ర్య సంపాదనకు ప్రాణాల్నను ఒడ్డడానికి సంసిద్ధంగాఉన్నారనియుస్పష్టీకరించారు. మహమ్మదీయులకోరేపాకిస్తానె మహమ్మదీయులకే గాక దేశమున కంతకును, అన్నిజాతుల వారికి స్వాతంత్ర్యాన్ని చేకూర్చుతుందనియు, అదొక్కటే దేశ స్వాతంత్ర్యానికి మార్గమనియు విశదంచేశారు. పాకిస్థానములో పెట్టుబడి విధానం (Capitalism) ఉండదనియు, సామాన్య ప్రజలే పరిపాలకు లవుతారనియు చెప్పారు. "ముస్లిం సోదరులారా: మీరు రెండువిషయాలు నేర్చుకోవాలి: ఒకటి మహమ్మదీయులందరు ఏకంకావాలి. రెండవది, మహమ్మదీయేతరులతో అన్నివిధాల, అన్నివేళల, అన్ని విషయాలలోను సహకారం చేయడం నేర్చుకోవాలి." అని చెప్పి ఉపన్యాసాన్ని ముగించారు.

పాకిస్థాన్ పోరాటమే దేశస్వాతంత్ర్య పోరాటమని ప్రతి మహమ్మదీయ సోదరుడు అర్థంచేసుకున్నారు. ఆంధ్రదేశంలోని మహమ్మదీయులు ఎంతయినా త్యాగం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

బెజవాడలో ముస్లింలీగ్ ఆఫీసు నిర్మాణానికి జనాబ్ సయ్యద్ నూరుద్దీన్ సాహెబ్‌గారు రు 2500 జనాబ్ సౌదాగర్ అబ్దుల్ హక్ సాహెబ్‌గారు రు. 2500 విరాళాలిచ్చారు.

'ఇక్కడచూచిన ఈఘోరదారిద్ర్యం ఎన్నటికీ మరచిపోలేము'

(3 వ పేజీ తరువాయి) అని ఒక సార్జంటు భోజనాలదగ్గర అడిగాడు. వినలేదన్నాం. అంతావిని ఒక సార్జంట్ మేజర్ అన్నాడు: "వాడు చచ్చివుంటే బాగుండేది. నలభై కోట్ల మందిలో ఒకడు పోతే లెక్కా. ఈ వెధవలందర్నీ కాల్చి చంపాలి." ఇలా కూసిన వాడిమీదికి ఇద్దరు సార్జెంట్లు కనుకు లేచేసరికి నా ఆనందం ఏమిచెప్పను! మొదట ఈ విషయం చెప్పిన సార్జెంటే లేచాడు— "వాళ్లూ మనుషులేనోయ్. ఈ అఘాయిత్యానికి పూనుకున్న సైనికుడికినేనైతే అయిదుసంవత్సరాలు శిక్షవేస్తును." – అనిపట్టరాని కోపంతో గర్జించాడు. రెండోసార్జంటు చారిత్రకదోరణిలో దుయ్యబట్టాడు. వీళ్లకు సమాధానంగా పరిహద్దు ప్రజలు బ్రిటిష్ సైనికుల్ని ఇలా హింసిస్తారు, అలా బాధపెడతారని ఏకరువు పెట్టిన పుక్కిడి పురాణం ఎవరికీ నచ్చలేదు. నేను కల్పించుకో నవసరంలేకుండానే అ సార్జంటుమేజరు నోరు మూతపడినందుకు బ్రహ్మానంద మయింది."

1943 జూలై 18 బొంబాయి.

"ముల్క్‌రాజ్ ఆనంద్ అఖిలభారత అభ్యుదయ రచయితల సంఘానికి సంబంధించినవాడనీ, భారతజీవితాన్ని గురించి [illegible] తెలిసి, అతని పుస్తకాలు కొనడానికి వెళ్ళాను. ఆయన పుస్తకాలు లేవట. అతనురాసిన 'కూలీ' అనే పుస్తకాన్ని ప్రభుత్వం నిషేధించిందని ఒక దుకాణదారుచెప్పాడు. నాముఖం ఎర్రబారింది. ఏమిటీ విపరీతం: హిట్లరు ఉపన్యాసాలు, వాడి ఆత్మకథ దొరుకుతాయి. బోసు ఆత్మకథ కొనుక్కోవచ్చు. కావలసినంత వచ్చిబూతుపురాణం విచ్చలవిడిగా అమ్మకమవుతూంది. కాని ఒకఅభ్యుదయ భారతరచయిత భారత జీవితాన్ని గురించి రాసిన గ్రంథాన్ని నిషేధించడమా! వీటిని నిషేధించినబ్రిటిష్ పాలకవర్గమేనా ప్రజాస్వామ్యము, విజ్ఞానాలకు పట్టుకొమ్మలమని ఢంభాలు పలకడం! వీళ్ళ బూటకాన్ని తూర్పారబట్టడానికి మాటలు కూడా చాలవేమో!"

1943 అగస్టు 8 – అహమద్‌నగర్

"సర్ నార్మన్ ఎంజల్ 'బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రాధాన్యత'ను గురించి మాకు వచ్చే వారపత్రికలో వ్రాశాడు. ఆగాదిద రాసిన దానిలో మచ్చుతునకలు:

"బ్రిటిషు పరిపాలనక్రింద ఇండియాకు 42000 మైళ్ళ రైలుబాటలు లభించాయి. దీనివల్ల, ఆహారపదార్థాలను త్వరత్వరగా రవాణాచేసే అవకాశం లభించి, కరువుబాధ ఎంతో తగ్గిపోయింది." "భారత దేశంలో మూడు కోట్ల యకరాలు సాగుబడి అయివున్నాయి. ప్రపంచంలో మరేదేశంలోను ఇంత లేదు."

మన సామ్రాజ్యవాదులు పైకారా అనకట్టను గురించి గొప్ప చెప్పుకోవచ్చు. కాని ఈ అభాగ్య భారతదేశానికి వచ్చిన వాళ్ళెవ్వరము ఇక్కడచూచిన ఈ ఘోర దారిద్ర్యాన్ని, కోటానుకోట్ల ప్రజలు దాని కోరలకు చిక్కి పడుతున్న బాధలను ఎన్నటికీ మరచిపోము. ఇక్కడి యదార్థ పరిస్థితులను అక్కడి మన ప్రజలే తెలుసుకో గలిగినట్లయితే ఎలాంటి ఉప్పెన బయలుదేరుతుందో మాకు తెలుసు. ఎందుకంటే - ఈ అమానుష పరిస్థితుల్ని సామ్రాజ్యవాదులు బ్రిటిషుజాతి పేరిట కొనసాగిస్తున్నారు.

ఇప్పుడు సామ్రాజ్యవాదులు కొత్త నినాదాన్ని లేవదీశారు - "బలమయిన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంకోసం కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించడానికి ఐక్యసంఘటన!" ఈవిధానం ఎంత వ్యర్థమైనదో అమెరియే బయటపెట్టాడు. "గోధుమలు మొదలైనవాటి స్టాకుల్ని కంట్రోలు చేయలేకపోవడంవల్ల వాటి ధరలపై పెట్టిన కంట్రోలును రద్దుచేయవలసివచ్చింద"న్నాడు అమెరీ. తిండిదొంగల్ని, దురాశాపరుల్ని పట్టి దండించండి అని దేశంలో ప్రతి వ్యక్తి, ప్రతి సంస్థ డిమాండ్ చేస్తుంటే "స్టాకుల్ని కంట్రోలు చేయలేకపోయామ"ని ప్రభుత్వం ప్రకటించుకొంది!"

1943 సెప్టెంబరు 15 పూనా

"స్మశానశాంతి" అని భారతదేశం అనుభవిస్తున్న శాంతిని వర్ణించాడు గాంధీ. ఈనాడది అక్షరాలా నిజమనిపిస్తుంది. పెనుభూతంలాంటి ఒక అవివేక ప్రభుత్వయంత్రం నిర్బంధ సాధనాలనుతప్ప, మిగతా జాతి జీవనాన్నంతటినీ అణగద్రొక్కేస్తూంది. ఇప్పటి కరువు వాతబడి లక్షలాది ప్రజలు మానవత్వంనుండి దిగజారిపోతున్నారు. ఇలాంటి దారిద్ర్యం నా జీవితంలో ఎప్పుడూ చూడలేదు. అసలిలాంటిది సంభవమని కూడా అనుకోలేదు. తక్షణం ఆహారం పంపడం యెంతో అవసరం. చక్కని రాజకీయ తీర్మానాల మాట అటుంచి - బ్రిటిష్ ప్రజలకు, భారత ప్రజలకు మధ్య మానవ సహజమయిన బాంధవ్యం నెలకొల్పడం అత్యవసరం"

1942 సెప్టెంబరు 28 అహమద్ నగర్

"ఆకలితో మాడిపోతున్న వారికందరికి సరిపడేఅంత ఆహారపదార్థాలు దేశంలో ఉన్నాయని అందరూ అంగీకరిస్తున్నారు. బెంగాలుకు ఆహారం రవాణా అవుతూంది కాని అది ప్రజలకు అందడంలేదు. తక్షణం జరగవలసింది ఏమంటే, తిండిదొంగలను శిక్షించి, వారి స్టాకుల్ని స్వాధీనం చేసుకొని బీదరైతులకు, ఇతర అన్నార్తులకు పంచాలి, తక్షణం గోధుమల్ని దిగుమతిచేసి భవిష్యదవసరాలకు తగిన స్టాకుల్ని ఏర్పాటు చేయాలి. ఆహారం, పంపినంత మాత్రాన ప్రయోజనంలేదు. ఉన్నతస్థానాల్లో ఉన్న దురాశాపరులను,దుర్మార్గుల్ని పట్టిదండించాలి. వాళ్ళు యుద్ధనిధికి చందాలిచ్చినంతమాత్రాన వారిని ఊరకపోనివ్వడం ఘోరఅపరాధం.

బ్రిటన్ పేరిట ఈ నాడు ఇండియా యీ విధంగా పాలింపబడుతూంది. అంటే — ఈ దుర్భరపరిస్థితులు తక్షణం తొలగిపోవాలని కోరడంనేడు పరువుమర్యాదలుగల ప్రతి బ్రిటిష్‌పౌరునివిధి. భారతదేశంలో పాలకులం మనం. మన పాలనక్రింద భారతదేశంలో కరువుకాటకాలువస్తేదానికిజవాబుదారీమనమే. ఈ కరువును తీవ్రపరుస్తున్న దుర్మార్గులకు తగినశాస్తి చెప్పకపోతే పాలకులమని చెప్పుకునేహక్కు మనకు లేదన్నమాట........ ఈ వెధవల్ని శిక్షించడానికి బదులు బ్రిటిష్ మిలిటరీ బలగాన్ని జెముడికిత ప్రజలపై ప్రయోగిస్తున్నారనేవార్త ఎన్ను జలదరింపచేస్తుంది."

1943 డిశంబరు 2

"ఒక విషయాన్నెల్లప్పుడూ గుర్తుంచుకో. విధి మనకిచ్చే వ్యవధి ఒక్క జీవితకాలమే. మానవజాతి క్షేమంకోసం కృషిచేయడానికి, జీవితాన్ని అందుకోసం వినియోగించడానికి మనకున్న వ్యవధి అంతే. ఏకారణంచేతనయినాసరే ఈ ప్రపంచాన్ని పరిత్యజించడం కన్నా గొప్ప అపరాధం మరొకటిలేదు. మనలో ఎవరికి ఏప్రమాదం జరిగినా "ఇంకేముంది-అంతా ముగిసింద"నేమాటను రానివ్వకూడదు. మనంజీవించినది-జీవిస్తున్నది ఒక్క ఆశయంకోసం — శ్రమజీవుల దాస్యవిముక్తికోసం. ఈ ఆశయం ఈడేరకముందే మనలో ఎవరయినా రంగంనుండి తొలగవలసివస్తే మిగిలినవాడు ఆ ఆశయసిద్ధికి ముందుకు సాగాలి. సన్యాసుల్లాగఆత్మార్పణబుద్ధితోకాదు —జీవితానుభవ బలంతో, సంపూర్ణ మానవత్వంతో ముందుకుసాగాలి. విశ్వమానవజాతిని జ్ఞానంగా అర్థంచేసుకోవడంలోనే మనం ఒకరులేని కొరతను ఒకరం తీర్చుకోగలం— సంకుచిత వ్యక్తి జీవితాన్ని స్మరించుకోవడం వల్లకాదు. అభ్యుదయకరంగా జీవితాన్ని గడపగల మార్గాన్ని ఏకొద్దిమందికయినా యెంతవరకు చూపగలిగానో అంతవరకే నా జీవితం సార్థకమయింది. అన్నిటికన్నా ముఖ్యవిషయం — మనం మానవులం, విశ్వమానవకుటుంబ సభ్యులం అన్న విషయాన్ని ఏ క్షణంలోనూ, ఏ మిషమీదా మరచిపోకూడదు. ఏమిజరిగినాసరే జీవితాన్ని కొనసాగించాలి — సంవత్సరాల కృషితో సాధించవలసిన మహత్తరకార్యాలెన్నో ముందున్నాయి."

పత్తివిషయంలో ప్రభుత్వం అవలంబించవలసిన విధానం

రాయలసీమలో ప్రధానమైన పంటలలో పత్తిఒకటి. 1942 లెక్కల ప్రకారం బళ్ళారి జిల్లాలో 675591, కర్నూలుజిల్లాలో 194086, అనంతపురంజిల్లాలో 162233, కడపజిల్లాలో 77980 ఎకరాలలో పత్తి పండించబడింది. ఎక్కువగా కురచ, మధ్యరకములైన వెస్ట్రన్, నార్దర్న్ పత్తి పండుతుంది. ఈరకాల పత్తిని ఈదేశపు మిల్లులెక్కువగా ఉపయోగించలేవు.అందుచేవిదేశాలకెగుమతిఅయ్యేది.

గత రెండు సంవత్సరాలు తగు ఎగుమతులు లేక, మిల్లులవద్ద స్టాకు నిల్వ వుండిపోయి రాయలసీమలో పత్తి వ్యాపారం పూర్తిగా స్తంభించిపోయింది; ధరలు పూర్తిగా పడిపోయినాయి. అందుచే రైతులు విశేషమైన నష్టాన్ని పొందారు, కాబట్టి ప్రభుత్వం తాము నిర్ణయించిన కనీస ధరలకే ఫ్లోరింగు రేట్లు ఈ పత్తినంతటినీ కొనాలని ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం కోరింది. ఆవిధంగా బళ్ళారి, కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలలో విశేషమైన ఆందోళనకూడా జరిగింది. చివరకు మద్రాసు ప్రభుత్వం రైతులకు 60 లక్షల రూపాయిలను సబ్సిడీ ఇవ్వవలసినదిగా కేంద్రప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేసింది.

పరిస్థితులు ఈవిధంగా ఉండగా, కేంద్ర ప్రభుత్వం రాయలసీమ జిల్లాల కన్నింటికి కలిపి 1943 పంట నష్టానికి పరిహారంక్రింద రు. 10 లక్షలు నిచ్చుటకు సంకల్పించినట్లు, అందులకై ప్రత్యేకంగా సిబ్బందిని వేయబోతున్నట్లూ తెలుస్తున్నది. ఇది చాలా దారుణం. వీరిచ్చే సబ్సిడీ ఎకరం 1కి ఒక్క రూపాయన్నమాట. ఇది రైతుల కళ్ళనీళ్లు తుడవటానికా? ప్రత్యేకంగా వేసే సిబ్బందిమేతకొరకా?

రైతులు కోరేది విచ్చంగాదు, తమవద్దనున్న నిల్వసరుకును ప్రభుత్వమే నిర్ణయించిన కనీసధరలకు కొనాలని కోరుతున్నారు. ప్రభుత్వం కొన్నిరకాలపత్తికి కనీసధరలను (ఫ్లోరింగు రేట్లు) నిర్ణయించి, మార్కెటుధర అంతకుతగ్గితే ఆపత్తినంతా ఈ ఫ్లోరింగు రేట్లకు కొంటానని ప్రకటించింది. ఆ రక్షణనే రాయలసీమలో పండే అన్నిరకాల(western and northern) పత్తికి కూడా అన్వయింపజేయాలని కోరుతున్నాము.

మనదేశంలో కురచపత్తి నుపయోగించే మిలులు తక్కువగా వుండవచ్చు. కాని ప్రభుత్వం ఈ రకాల పత్తినుపయోగించే యంత్ర భాగాలను తెప్పించాలి. కేంద్ర పత్తి సంఘంకూడా ప్రభుత్వాన్ని ఇదేకోరుతోంది. ఈ యంత్రభాగాలు వచ్చినచో, ఇప్పుడున్న మిల్లులే ఈ కురచపత్తినికూడా వినియోగించగలవు. అప్పుడే నిల్వస్టాకులు ఖర్చుపడటమేగాక, చేనేతకు కావలసిన నూలు విరివిగా ఉత్పత్తికావటం, బట్టఎక్కువగా లభించటం జరుగుతుంది.

ప్రభుత్వం కురచపత్తి ఉత్పత్తిని తగ్గించుటకూడా కాటను ప్లానింగును అవలంబించాలి. భారతదేశంలో 1,92,00,000 ఎకరాలలో పత్తి పండింపబడుతోంది. అందుండి, కురచపత్తిలో (Short Staple) 20,00,000 ఎకరాలనూ, ఒక మోస్తరు మధ్యరకం (low grade medium staple)పత్తిలో 11,00,000 ఎకరాలనూ తగ్గించుట అవసరం. రాయలసీమలో కురచపత్తిని తగ్గించుటకొక్కటే మార్గమున్నది. ఆప్రాంతంలో వున్న మేజరు, మైనరు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులన్నీ నిర్మించి నీటిపారుదల సదుపాయము లను హెచ్చుగాచేస్తే ఆహారపంటలతోబాటు, నిడివిపత్తి (long staple)ని ఎక్కువగా పండించుటకు అవకాశంగలదు. కాబట్టి రాయలసీమ రైతాంగం కురచపత్తిని వేయడం తగ్గించి, ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికై తీవ్రమగు ఆందోళన సాగించ వలసినదిగా కోరుచున్నాను.

నండూరి ప్రసాదరావు,
ప్రధానకార్యదర్శి,
ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం.

---

8 వ ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు మహాసభ

దుగ్గిరాల (గుంటూరుజిల్లా)

పశుప్రదర్శనం,వ్యవసాయవస్తుప్రదర్శనం, సోవియటు చిత్రప్రదర్శనం,వస్త్ర, చేనేతగలు మొదలగు వాటిపెంపకాన్నిగూర్చి ప్రదర్శనం, కల్చరల్ ప్రదర్శనలు

మార్చి 30, 31

మారుమూలలా స్వాతంత్ర్య ప్రతిజ్ఞ మారుమ్రోగింది

●

నిర్బంధవిధానం స్వాతంత్ర్యవాంఛను అరికట్టజాలదు

భారత ప్రజానీకం 16 సంవత్సరాలుగా ఏటేటా బహిరంగ సభల ద్వారా, ప్రదర్శనల ద్వారా తమ స్వాతంత్ర్య తృష్ణను వెల్లడిచేస్తూ వస్తున్నారు. తమ యేకైక ఆశయ సిద్ధికొరకై భారతీయులు యెన్నయినా త్యాగాలు చేయడానికి సిద్ధమైనారు. 1942 ఆగస్టు ఘటనల అనంతరం ప్రభుత్వం దేశంలో విచ్చలవిడిగా నిర్బంధ విధానాన్ని అమల్లో పెట్టి, స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ సందర్భంలో ఉత్సవాలను, బహిరంగసభలను నిషేధిస్తూ వచ్చింది. అనవసరంగా గాభరాచెంది చేసే చర్యలేగాని, లేకుంటే ఆసేతుహిమాచల పర్యంతం ప్రజలు శాంతియుతంగా తమ ఉత్సవాలను, సభలను జరుపుకునేవారు. ప్రభుత్వ విధానం ప్రజల హృదయసీమల్లోని స్వాతంత్ర్య జ్యోతిని చల్లార్చలేదు సరిగదా, స్వాతంత్ర్య సముపార్జనకై వారి దృఢసంకల్పం, వారి కార్యదీక్ష, వారి త్యాగపటిమ మొక్కవోక పెయ్యిరెట్లుగా అధికమౌతాయి. ప్రభుత్వ నిరంకుశ విధానంవల్ల తమ దుర్బలత్వాన్ని ప్రపంచానికి వెల్లడిచేసుకుంటున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కొన్ని ప్రదేశాల్లో స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాలు నిషేధించబడ్డాయి. అయినా ప్రజలు, ప్రజాసంస్థలు తమ తమ గృహాల్లోను, కార్యాలయాల్లోను సమావేశమై స్వాతంత్ర్య ప్రతిజ్ఞ తీసుకున్నారు.

కాంగ్రెసు ప్రముఖుని సందేశం

గుంటూరుజిల్లా, ఉప్పుగుండూరు గ్రామ ప్రజలకు స్వాతంత్ర్య దినోత్సవసందర్భంలో సందేశమివ్వమని ఆచటి కమ్యూనిస్టువర్కర్లు ఆంధ్రమహాసభ ప్రధాన కార్యదర్శియైన శ్రీ గాదిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారిని కోరగా, వారిలా ఉద్బోధించారు:

"నేను కాంగ్రెసు పార్టీవాణ్ణి అయినా, కమ్యూనిస్టుపార్టీకి చెందిన మీరు సందేశమివ్వమని కోరడం అభినందించాల్సిన విషయం. పార్టీ దృష్టితో మీరు పెట్టుకున్న ఆదర్శాలేవైనా, మొత్తంమీద దేశాభివృద్ధికి కావలసిన నిర్మాణ కార్యక్రమంలో, ముఖ్యంగా వయోజన విద్యాప్రచారంలో మీరుచేసే కృషికి సంతోషింప వలసిందే........ గాంధీజీ నిర్వచించిన నిర్మాణకార్యక్రమంలో మీకు విశ్వాసమున్న విషయాలను మీరు తప్పక సాధించగోరుతున్నాను........ దేశాభిమానులైనవారు యితరుల దూషణభూషణలను లక్ష్యంచేయక, తమ ధర్మమని తలచిన పనిని తదేకదీక్షగా నిర్వహించడానికి కావలసినంత యవకాశమున్నది. ఎవరు దేశంలోని విభేదాలను పెంచక ప్రశాంతంగా దేశకల్యాణానికి కావలసిన కార్యక్రమాన్ని నిరాటంకంగా సాగింతురో, తుదకు వారిదే విజయమనటం నా విశ్వాసం."

గుంటూరు కలెక్టరు జారీచేసిన నిషేధాజ్ఞను ఉల్లంఘిస్తూ దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ, ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మ, నేతి చలపతిరావుగార్లు దేశభక్తుని భవనంపైన త్రివర్ణపతాకాన్ని ప్రతిష్ఠాపన చేశారు. స్వాతంత్ర్య ప్రమాణాన్ని కూడా తీసుకున్నారు. నగరంలో విద్యార్థులు, యితర దేశభక్తులు వారి వారి యిండ్లలో సమావేశమై స్వాతంత్ర్యప్రమాణాన్ని తీసుకున్నారు.

గుంటూరుజిల్లా, తాడికొండ గ్రామకమ్యూనిస్టుకమిటీ అధ్వర్యంక్రింద జనవరి 21నుండి 25 వరకు పొన్నెకల్లు, బడేపురం, నిడుముక్కల, మోతడక గ్రామాల్లో బహిరంగ సభలు, మైజిక్ ప్రదర్శనాలు జరిగాయి. తాడికొండ, కంతేరు గ్రామాల్లో నిషేధపుటుత్తర్వు అమల్లో ఉండడంవల్ల యెవరి యిండ్లలోవారు సమావేశమై స్వాతంత్ర్యప్రతిజ్ఞను తీసుకున్నారు. కాంగ్రెసు-లీగు ఐక్యత, జాతీయ నాయకుల విడుదల, జాతీయప్రభుత్వం మొదలయిన విషయాలపై తీర్మానాలు చేశారు.

మున్నవగ్రామంలో ఒకే వేదికపై కాంగ్రెసువాదులు కమ్యూనిస్టులు, రైతు, యువజన సంఘప్రచారకులు కలిసి జాతీయపతాకంక్రింద స్వాతంత్ర్య ప్రతిజ్ఞ తీసుకున్నారు. ప్రముఖ కాంగ్రెసువాది శ్రీ మన్నవ రంగారావుగారు సభాధ్యక్షత వహించగా, మాదవరావుగారు ప్రస్తుత విషమపరిస్థితుల్లో కాంగ్రెస్ - లీగ్ ఐక్యతయొక్క అత్యవసరాన్నిగూర్చి, జాతీయ ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠాపననుగూర్చి ఉపన్యసించారు.

కృష్ణాజిల్లా గంపలగూడెంలో నిషేధాజ్ఞ ఉండడంవల్ల ఊరేగింపులు, బహిరంగసభలు జరగలేదు. కమ్యూనిస్టు కార్యాలయావరణలో జాతీయ పతాకోత్సవం మాత్రం జరిగింది.

సంకుచితత్వాన్ని విడనాడాలి

నూజివీడుతాలూకా, ఆగిరిపల్లిలో స్వాతంత్ర్యోత్సవం జయప్రదంగా జరిగింది. సాయంత్రము 50 మంది వలంటీర్లతో ఊరేగింపు సాగింది. ఆరాత్రి శ్రీ మాదల వెంకటప్పయ్యగారి అధ్యక్షతను జరిగిన సభలో శ్రీ కడియాల నిచ్చయ్యగారు యూరప్‌దేశాల ప్రజలు యేరీతిగా ఐక్యతతో ఫాసిజాన్ని నిర్మూలించి, స్వాతంత్ర్యసౌధాన్ని నిర్మించుకుంటున్నారో, ఆరీతిగా భారతీయులు స్వాతంత్ర్యంకొరకు, భవిష్యదభివృద్ధి కొరకు ఐక్యమై బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదంనుండి స్వాతంత్ర్యాన్ని ఊడబెరుక్కోవలెనని ఉద్ఘాటించారు. కాంగ్రెసు దేశభక్తులు తమ సంకుచిత విధానాన్ని విడనాడి, విశాల ఐక్యస్వాతంత్ర్యోద్యమం నిర్మించడానికి కృషి చేయాలని ఉద్బోధించారు. డాక్టరు సూర్యనారాయణగారు ప్రసంగిస్తూ, కాంగ్రెసునాయకులు జైళ్ళలో బంధింపబడియున్న కాలంలో కమ్యూనిస్టులు అమోఘమైన ప్రజాసేవ చేశారని, దేశాన్ని కాపాడుతున్నది రక్షించారని ప్రకటించారు.

బందరు, బెజవాడ పట్టణాల్లో నిషేధాజ్ఞ యుండడం మూలంగా ఉత్సవాలుగాని, సభలు గాని జరుగ వీలులేకపోయింది. కాని వివిధ ప్రదేశాల్లో విద్యార్థులు, దేశభక్తులు, ప్రజాసంఘాలు స్వాతంత్ర్య ప్రతిజ్ఞను పునరుద్ఘాటించారు.

కృష్ణాజిల్లా, అయితవరం గ్రామయువకులు, రైతులు, ఐక్యమై తోరణాలతో అలంకరించబడ్డ మందిరంలో దేశనాయకుల చిత్రాలను ఊరేగింపు జరిపారు. "జాతీయ నాయకులు విడుదలకావాలి." "జాతీయ ప్రభుత్వం స్థాపించాలి." అనే నినాదాలు మారుమ్రోగినాయి. రాత్రిజరిగిన సమావేశంలో స్వాతంత్ర్యదిన ప్రాముఖ్యతను గురించి, కాంగ్రెసు-లీగు ఐక్యతను గురించి, విపులంగా ఉపన్యాసాలివ్వబడ్డాయి.

నెల్లూరుజిల్లా, అల్లూరు, ఇందుపూరు గ్రామాల్లో స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం జరుపరాదంటూ నిషేధాజ్ఞ జారీచేయబడ్డది. ఇందుపూరు కో ఆపరేటివ్‌స్టోరులో శ్రీ నూతలపాటి శంకరయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సమావేశంలో స్వాతంత్ర్యప్రతిజ్ఞ తీసుకున్న తర్వాత, నిషేధాజ్ఞను ఖండిస్తూ తీర్మానించబడింది.

గాంధీ - జిన్నాలు తిరిగి కలుసుకోవాలి

21-1-45 తేదీన వెంకటగిరి తాలూకా, మన్నూరులోను, 22-1-45 న సూళ్ళూరుపేట తాలూకా, చావలిలోను స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాలు జరిగాయి. మన్నూరులో శ్రీ పి. రామకోటయ్యగారు నేటి జాతీయ, అంతర్జాతీయ పరిస్థితులను విశదపరుస్తూ ఉపన్యసించారు. సభానంతరం "ఆహుతి" అను హరికథాకాలక్షేపం జరిగింది. చావలిగ్రామంలో జరిగిన సభలో శ్రీ కోవూరి కాశప్పగారు స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ ప్రాముఖ్యతను తెలియజేశారు. వెంకటగిరి, నాయుడుపేటలలో స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం నిషేధించబడ్డది.

తలమంచి గ్రామంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆధ్వర్యంక్రింద జరిగిన బహిరంగ సభలో శ్రీ జొన్నా వెంకటసెట్టిగారు స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ ప్రాముఖ్యతను గురించి విపులంగా తెలియజేసిన అనంతరం, కాంగ్రెసు నాయకుల విడుదలగురించి, జాతీయప్రభుత్వావశ్యకతగురించి తీర్మానాలు చేయబడ్డాయి. గాంధీ, జిన్నాగార్లు తిరిగి సమావేశమై, హిందూ ముస్లిం సమస్యను పరిష్కారంచేయమని కోరుతూ తీర్మానించారు.

కర్నూలుజిల్లా, నందికొట్కూరులోగూడా స్వాతంత్ర్య దినోత్సవములు జరుపరాదంటూ నిషేధాజ్ఞ జారీచేయబడింది. కాని ప్రజలు చేతులు ముడుచుకుని కూర్చుంటారా మరి! ఎవరికి వీలైన ప్రదేశాల్లో వారు సమావేశమై తమ స్వాతంత్ర్య ప్రమాణాన్ని పునరుద్ఘాటించారు. ఆ సందర్భంలో కొంత ధనం కూడా వసూలయింది. ఈ పవిత్ర దినమందు కాంగ్రెసువాదులు, కమ్యూనిస్టులు, రైతులు, బాలసంఘాలు కలిసి ఎంతో ఆనందంగా స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాన్ని జరుపుకున్నారు. ఇంటింటికి తిరిగి స్వాతంత్ర్య సందేశాన్ని ప్రజలకందజేశారు.

పోటీసంఘాలను అభిమానించరాదు

కర్నూలుజిల్లా, ఎర్రగుంట్ల గ్రామంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ యాజమాన్యం క్రింద ఊరేగింపు, బహిరంగసభ జరిగాయి. కాంగ్రెసు ప్రముఖులైన రామడుగు శేషగిరిశాస్త్రిగారి అధ్యక్షతను జరిగిన సభలో కామ్రేడ్ గొబ్బూరుకృష్ణమూర్తిశర్మ "స్వాతంత్ర్యదినం-మనకర్తవ్యం" అను విషయంపై విపులంగా ఉపన్యసించారు. కామ్రేడ్ రామడుగు వెంకటసుబ్బయ్య పోటీరైతు సంఘాలను నిర్మించడంగాని, అభిమానించడంగాని దేశభక్తియుతమైన కార్యం కాదని హెచ్చరించారు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా మండపేటలో 26 వ తేదీ ఉదయం స్వాతంత్ర్యోత్సవం జరుపుటకు సన్నాహాలు చేసుకొని సిద్ధమైవుండగా యింతలో నిరుగువలె నిషేధాజ్ఞ విరుచుకుపడ్డది. దానితో బహిరంగసభలు, ఉత్సవాలు విరమించబడ్డాయి. కాని కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆఫీసులో ప్రజాసేవకులంతా కలుసుకొని స్వాతంత్ర్య ప్రతిన తీసుకున్నారు.

వెలగతోడు గ్రామంలో రైతుసంఘ యాజమాన్యాన జరిగిన బహిరంగసభకు శ్రీ అవసరాల అనంతంగారు అధ్యక్షత వహించారు. కామ్రేడ్ తనసరామన్న ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులను గురించి, స్వాతంత్ర్య సాధనకై ఆచరించాలసిన ఐక్యతా కార్యక్రమాన్ని గురించి మాట్లాడారు.

విశాఖపట్టణం జిల్లా, చీపురుపల్లిలో రైతుసంఘ ఆఫీసునుండి 26వ తేదీనాడు బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు బయలుదేరుతుందని తెలుసుకుని ప్రజలు నలుమూలలనుంచి రానారంభించారు. ఇంతలో నిషేధపుటుత్తరువును పుచ్చుకొని పోలీసు అధికారులు తయారైనారు. ప్రజల ఉత్సాహం తగ్గడానికి బదులుగా, పోలీసు అధికారుల నిరంకుశచర్యలను గర్హిస్తూ, తమతమ స్థలాలకు వెళ్ళి, యినుమడించిన దీక్షతో స్వాతంత్ర్య ప్రమాణాలు తీసుకున్నారు. ఇంటింటికి వెళ్ళి స్వాతంత్ర్య సందేశాన్ని ప్రజలకందజేశారు.

ఈవిధంగా, ప్రభుత్వనిర్బంధాలెన్నిఉన్నా స్వాతంత్ర్య ప్రతిజ్ఞ ఆనాడు దేశమంతటా మారుమ్రోగింది.

కోయిలా!

కోయిలా! కోయిలా! కొమ్మలాకులురాల
'కూ, వనవు! చింతేల కొనవూపిరేల?
కూవ్....కూవ్
'కూ, వనెది నీరోజు..కొద్దిలో పడెనే॥కో॥
చిగురుటాకులపైకి...చీడపురుగెగబ్రాకె
దిగులు పడ నాకలికి...రగిలిపోతావే!
రా....రా....
చిగురు కొమ్మలమాటు..చేర్చు తొందరగా ॥కో॥
చిక్కుపొదలలో నొదిగి....చీకాకు చెందకే
చెక్కుచెదరక బ్రతుక...చిగురు కాలము వచ్చె
కూవ్....కూవ్
'కూ, వనగ నీవైరి..గుండెపగిలేనే ॥కో॥
చిగురుటాకులు మెక్క... నెగురరమ్మిట కడకు
తగవులాడక యెదురు...తరిమికూసేవారి
కూవ్....కూవ్
'కూ, వనుచు జవ్వనన్...కూసి యెదిరించూ ॥కో॥
వంతపాటల నంది..వయ్యార మొలికించు
గంతులెత్తగకాళ్ళు..గజ్జ సంపాదించి
కూవ్....కూవ్
'కూ, వనవె! పచ్చనౌ-కొమ్మపై జేరి ॥కో॥

— కోసూరి పున్నయ్య.

★ విజ్ఞానం - వికాసం

వేలకొలది యంత్రాలను తయారుచేసే మరమనిషి

సోవియట్ శాస్త్రజ్ఞుల అపూర్వసృష్టి

స్టాలిన్‌గ్రాడ్ వరకు రెడార్మీ తిరోగమించిన రోజులవి. అప్పటికప్పుడే సోవియట్ ఉత్పత్తి కేంద్రాలు చాలవరకు దెబ్బతిన్నాయని అందరకూ తెలిసిన విషయమే. నాజీలు తాము విజయం సాధించగలమనే వెర్రి ఆశలను కూడా కొంతవరకు ఈవిషయంమీదనే నిలిపారు. కాని ఎదురుదెబ్బకు కావలసిన హంగునంతా రెడార్మీ అప్పటికే కూర్చుకుంటుందని తరువాత చరిత్ర రుజువుచేసింది. తిరుగుదాడి ప్రారంభమయేముందు స్టాలిన్ అన్నాడు:

"ఉత్పత్తి విషయంలో కొన్ని అద్భుత ఘటనలు జరుగుతున్నాయి. యుద్ధం ప్రారంభదినాల్లో మన ఆయుధాలకు గుణాధిక్యతఉన్నా, సంఖ్యా బలంలో శత్రువుదే పైచేయిగా ఉండేది. ఇప్పుడు, మనం ఎన్ని ఉత్పత్తి కేంద్రాలను కోల్పోయినా, కొద్దిరోజుల్లోనే ఈలోటుకూడా తీరిపోగలదు".

స్టాలిన్ మాటల్లోని అంతరార్థం అప్పుడెవరికీ తెలియలేదు.

రెడార్మీ తిరుగుదాడి ప్రారంభమయింది. సోవియట్ ఆయుధబలానికి అంతులేదని అనిపించింది. అపారమయిన వాటి సంఖ్యాబలాన్ని చూచి ప్రపంచం ఆశ్చర్యపోయింది. శత్రువుకు గుండె జారిపోయింది. తమ అపజయాలకు కారణాలను ఏకరవు పెడుతూ రష్యన్ల టాంకుల్ని, ఫిరంగుల్ని, విమానాల్ని ఉప్పెనగా కురిపిస్తున్నారని మొదలెట్టారు. ఇంతబలం వీరికెక్కడిది?- అమెరికా, బ్రిటన్లనుండి వస్తున్నసాయం కొద్దిపాటేగదా- ఏమిటీ వింత మహాప్రభో! అని వెర్రి నోరు కొట్టుకున్నారు.

★

సోవియట్‌లోని ప్రతిస్త్రీ, ప్రతి పురుషుడు బాలబాలికలుకూడా యుద్ధపరిశ్రమల్లో పాల్గొంటున్నారు. అదీకాక, శత్రువుకి అందుబాటులోకివచ్చిన పరిశ్రమలను యూరల్స్ పర్వతాలవంటి సురక్షిత స్థానాలకు చేర్చారని సోవియట్ నిపుణులు ఈవింతను కొంతవివరించబోయారు. కాని అసలు విషయంవేరు. దానినిప్పుడు కొంతబయట పెట్టవచ్చు. ఉత్పత్తి విధానంలో సోవియట్ అమోఘ విషయాలను సాధించింది. ఒక విప్లవం తెచ్చిందనవచ్చు. ఇందులో సోవియట్ శాస్త్రవేత్తల పాత్ర ప్రధానము. సోవియట్ వార్తాప్రచురణశాఖ నాయకుడు అలెగ్జాండర్ షెర్బకోవ్ ఈ విషయం గురించి ముక్తసరిగా యిలా అన్నాడు.

"సోవియట్ యొక్క అపార బల సంపదకు ఒక ప్రధాన కారణం సోవియట్ శాస్త్రవేత్తలు. కొత్త ముడిపదార్థాలను కనిపెట్టి—వాటిని ఉపయోగించడంలో సరికొత్త పద్ధతుల్ని ఆచరణలోకి తెచ్చారు."

సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ కేంద్రకమిటీ కార్యదర్శి షెర్బకోవ్ - ఒక్కమాటను కూడా వృధాగా పోనిచ్చే మనిషి కాదు. ప్రపంచానికి ఆశ్చర్యం కలిగించిన సోవియట్ సంఖ్యాబలనిర్మాణానికి కారణాన్ని చూచాయగా అతను సూచించాడు. వీరుసాధించిన దేమిటి?

పరమాణువు (ఏటం) ను బ్రద్దలుచేయవచ్చునని శాస్త్రం నిరూపించింది. దీనిని బ్రద్దలుచేస్తే విద్యుచ్ఛక్తితో కూడుకున్న అణువులు (ఎలక్ట్రాన్సు) ఉత్పన్నమవుతాయి. కోటానుకోట్ల ఈ విద్యుదణువుల్ని కలిపి తూస్తే ఒక్క ఔన్సు బరువుంటుంది. ఈ ఎలక్ట్రాన్సును అమెరికా, బ్రిటను, కనడా దేశాలు కొంతవరకు యుద్ధపరిశ్రమకు వినియోగించాయి. కాని సోవియట్ యూనియన్‌లో మానవాతీతమైన ఘనకార్యాలను సాధించడానికి వీటిని నమీకరించారు శాస్త్రవేత్తలు.

★

కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం పాశ్చాత్య దేశాల్లో యంత్రపు మనిషిని నిర్మించారు. విద్యుచ్ఛక్తే ఈ మనిషికి ప్రాణం. కుర్చీలో కూర్చుంటుంది. లేస్తుంది. నడుస్తుంది. అదంతా ఒక తమాషాగా ఎంచేవారు. కాని కవులు ఈ మర మనిషిచేతనే అన్నిపనులూ చేయించుకోగలిగితే, మానవుని శ్రమ ఎంత తగ్గుతుంది. అని కలలు కనేవారు.

ఆకలలు ఈనాడు సోవియట్‌లో నిజమవుతున్నాయి. సోవియట్ శాస్త్రవేత్తలు ఇలాంటి మరమనిషిని నిర్మించారు. దానినరాలు ఎలక్ట్రిక్ తీగలు. దానితలలో మెదడుకు బదులు విద్యుదణువులు (ఎలక్ట్రాన్సు) నిండిఉంటాయి. దాని కళ్ళెప్పుడూ మూతలు పడవు. విద్యుచ్ఛక్తితో కూడుకొని ఫోటో తీయగలకళ్ళవి. గంటలు తరబడి అలా చూస్తూనే ఉంటాయి. ఆకళ్ళకు అలసట అనేది లేదు. రాగిరేకు, అద్దాలు, ఎలక్ట్రాన్సుతో కూడుకొన్న ఈమరమనిషి ఆఫీసులో కూర్చుంటుంది. కాని దాని చేతులు దూరానఉన్న ఫ్యాక్టరీలో పనిచేస్తుంటాయి. వెంట్రుకవాసి పొరపాటు లేకుండా యంత్రాలను ఉత్పత్తి చేస్తుంటాయి.

మనిషి చేయవలసిందంతా ఏమంటే - తయారు చేయవలసిన యంత్రపు పటాన్ని దీనికళ్ళ ముందుంచడమే. ఆకళ్ళద్వారా ఆ పటంయొక్క అచ్చుతలలో ఉన్న ఎలక్ట్రాన్సు పైబడి వాటిలో చలనం కలుగుతుంది; వెంటనే వాటిలోని విద్యుచ్ఛక్తి పని చేయసాగుతుంది. ఎలక్ట్రిక్‌తీగల నరాలద్వారా ఫ్యాక్టరీలో ఉన్న చేతులకు ఉత్తరువులుపోతాయి. ఆచేతులు (అవీ యంత్రాలే) అక్కడున్న యంత్రాలను నడపనారంభిస్తాయి. పటంలో ఉన్న యంత్రం - ఆదెలాంటిదయినా సరే— తయారయి పోతుంది. ఎక్కడా ఏలాంటి లోపం - పొరపాటూ ఉండదు. సరిచూడవలసిన అవసరమే ఉండదు.

ఈ మరమనిషికి రెండు చేతులేకాదు - వందచేతులుకూడా ఉండగలవు. నమూనా ప్రకారం ఒకేసారి వందలకొలది యంత్రాలు ఉత్పత్తికాగలవు. ఫ్యాక్టరీలో మానవ పరిశ్రమ అవసరంలేదు. మనిషి కొద్దిగంటలే పనిచేయగలడు. కాని మర మనిషి 24 గంటలు పనిచేస్తుంది. జబ్బుపడడం ఆదెరుగదు. దానికేలాంటి ప్రమాదంకూడా జరుగదు. పెద్ద ఎత్తున ఉత్పత్తి అంతులేకుండాసాగిపోతుంది. తయారయిన వాటిని అవసర ప్రదేశాలకు చేర్చడమే మనిషిపంతు.

ఒకవైపు యుద్ధరంగానికి కోట్లకొలది సైనికుల్ని సమీకరిస్తూ - మరోవైపు పరిశ్రమలకు కావలసిన నిపుణులైన కార్మికుల్ని తయారుచేయడం కష్టతరకార్యం. సోవియట్ శాస్త్రవేత్తలు ఈసమస్యను పరిష్కరించారు. ఈ మరమనిషి సహాయంతో నాజీమూకల్ని స్టాలిన్‌గ్రాడ్‌నుంచి సోవియట్ సరిహద్దు వెలపలికి తరిమికొట్టింది. శత్రువు గుండెకాయ - బెర్లిన్ నగరాన్ని ఈనాడు పరుగుపరుగున చేరుకొంటుంది.

యుద్ధకృషికి ఇంత తోడ్పడుతున్న ఈ మరమనిషి - రేపు శాంతి పరిస్థితుల్లో ఎంతెంత నిర్మాణ కార్యక్రమం కొనసాగించగలదు! మానవుడు కష్టపడి పనిచేయవలసిన అవసరాన్ని ఎంత తగ్గించగలదు! అంటే విజ్ఞాన వికాసానికి ఇంకా ఎంతో ఎక్కువ కాలం వెచ్చించగల అవకాశం సోవియట్ ప్రజలకు కలిగినదన్నమాట. సోవియట్ శాస్త్రజ్ఞులు ఈనాడు విజయసాధనకే కాకుండా రేపు తమ ప్రజలు అధికతర విజ్ఞాన సంపదతో ఇంకా సుఖప్రదమయిన జీవితం కొనసాగించడానికూడా తోడ్పడుతున్నారు.

[ఇండో సోవియట్ 'జర్నల్'లోని డైసన్ కార్పర్ వ్యాసాన్ననుసరించి]

బాలబాలికలకు

●

అమ్మాయిలూ, అబ్బాయిలూ!

సంక్రాంతి పండుగ జరిగిపోయింది. ఆరోజున మీలో చాలమంది బొమ్మల పండుగ చేసుకొని వుంటారు. కొత్తబట్టలు వేసుకొని ఎంతో కులాసాగా ఆడుకొని వుంటారు.

కొన్నిచోట్ల బాలబాలికలు సంక్రాంతి పండుగను మరోవిధంగా జరిపారు. అదీ ఎంతో చక్కగావుంది. ఉదాహరణకు బెజవాడ తాలూకా, చినవోగిరాలలో పిల్లలు సంక్రాంతి పండుగ ఎలాచేశారో చెబుతాను వినండి.

ఈ వూళ్ళో 13 వ తేదీన ఆటల పోటీలు ప్రారంభమయ్యాయి. చెరుగుడిలో చినవోగిరాల, పెదవోగిరాల, గండిగుంట, యాకమూరు టీములు పాల్గొన్నాయి. చినవోగిరాలజట్టు గెలిచింది. ఇదేగాక 14 వ తేదీన ఎత్తుదూకుట, పొడవుదూకుట, గడసాయంతో దూకుట వగైరా ఆటలలో పోటీలు జరిగాయి. మొత్తం 50 మంది బాలురు, 30 మంది బాలికలు పాల్గొన్నారు.

సంక్రాంతినాడు మధ్యాహ్నం బాలసంఘ సభ జరిగింది. గ్రామంలో పిల్లలందరూ వచ్చారు. పాటలు పాడుట, వ్యాసరచన, వాగ్వివాదాలలో పోటీలు జరిగాయి. గెలిచినవారందరికి బహుమతులిచ్చారు, తరువాత బాలసంఘ ఎన్నికలు జరిగాయి; ఉమామహేశ్వరరావు అధ్యక్షుడుగాను, నాగభూషణం కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకోబడ్డారు.

★ ★ ★

పై విషయాలు వినడానికి ఎంతో ముచ్చటగా ఉన్నాయి. కాని మనదేశంలో ఒక దురాచారంవుంది. సంక్రాంతినాడు కొందరు జూదాలు ఆడుతారు. తాగి తందనాలు ఆడుతారు. అది ఎంత చెడ్డవిషయమో చూడండి!

పాపం! ఒక ముద్దుబిడ్డ బాలసంఘ సభ్యురాలు నాకొక జాబు వ్రాసింది. ఆపసితల్లికి పదియేండ్లయినా నిండాలేవు. వాళ్ళ నాన్న త్రాగి అమ్మను కొడుతూ వుంటే, ఆముద్దుబిడ్డ కన్నీరు మున్నీరుగా ఏడ్చేది. పండుగనాడు వాళ్ళ నాన్న జూదానికి వెడుతున్నాడని తెలిసికొంది. ధైర్యంచేసి నాన్నను జూదానికి పోవద్దని బ్రతిమాలింది. కాని అతడు "నీవు నాకు బుద్ధిచెప్పేదానివా!" అని యీసడించాడు. గుద్దువచ్చి పిల్లను వెక్కిరించినట్లుగా వుందని నణుగుతూ జూదానికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆబాలిక యింతమాత్రానికి పట్టుదల వీడలా! భోజనం మానివేసింది, వాళ్ళమ్మ ఎంత బతిమాలినా తినలేదు. ప్రొద్దుపోయాక వాళ్ళనాన్న జూదాన్నుంచి యింటికి వచ్చాడు. కూతురు ఉపవాసం సత్యాగ్రహమనే పేరు ఆమె ఎరుగదు, కాని తండ్రికి బుద్ధిచెప్పడానికి సత్యాగ్రహం చేస్తోంది. తండ్రి బెదిరించాడు. లాభం లేకపోయింది. దబ్బులిస్తానన్నాడు. ఉహూ! చిన్నలూ పెద్దలూ పోగయ్యారు. తండ్రిని చీవాట్లు పెట్టారు. తండ్రి సిగ్గుపడ్డాడు. తప్పును అంగీకరించాడు. ఇక ఎన్నడూ జూదమాడననీ, తాగననీ ప్రమాణంచేశాడు. కూతురు పట్టుదలకు మెచ్చుకొని గ్రామ బాలసంఘానికి చందా ఇచ్చాడు.

నిజంగా ఆబాలిక తలిదండ్రులపాలిట 'వరలక్ష్మి'యే. బాలసంఘాలలో చేరిన ముద్దుబిడ్డలు యిలాంటిపనులు చేయగలిగారంటే నాకెంతో సంతోషం, అభిమానం ఆబాలికకు యివే నా ఆశీస్సులు.

— మీ దొడ్డమ్మ

సర్వదా పూజనీయుడు లెనిన్

ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ దాస్యంలో మ్రగ్గుతూ, అజ్ఞానతిమిరంలో తిరుగాడుతూన్న రష్యా ప్రజలకింత చైతన్యం గలిగించి, విప్లవ యోధులగజేసి, వారి ప్రేమ, విశ్వాసాలను చూరగొని, వారి రక్తంలో రక్తమై, మాంసంలో మాంసమై భూతలస్వర్గ మనదగు సోషలిస్టు సమాజ నిర్మాతయైన లెనిన్ మహాశయుని 21 వ స్మారకదిన మానాడు. ఒక రష్యాలోనేగాదు; సమస్త పీడితప్రజాకోటి తమ గురువు, మిత్రుడు, బాంధవుడు, మార్గదర్శియైన లెనిన్ మహామహునికి నివాళులిర్పించి, జోహారులర్పించి, అతని విప్లవసందేశాన్ని పాలింప దీక్షబూనే దినమది.

విశేషించి యీ సంవత్సరం లెనిన్ స్మారక దినానికి అనాదారణ ప్రాశస్త్యముండి. ఒకవంక వికృతస్వరూపంతో ఫాసిజం యేమానవజాతినైతే మంటిపాల్జేయ సమకట్టిందో, ఆమానవకోటి అనుపమానమైన ఐక్యబలంతో ఫాసిస్టు పెనుభూతాన్ని పరిమార్చి, తమ స్వాతంత్ర్య పతాకాన్ని సగర్వంగా యెగురవేయ సిద్ధమయ్యారు. వేరొకవంక భారతీయులం స్వాతంత్ర్యమన్న నెట్టిదో యెరుగక, ఫాసిస్టు నిర్మూలనా కార్యక్రమంలో ఉచితపాత్రను నిర్వహించక, అనైక్యతలో కుములుతున్న మనలను లెనిన్ ఉపదేశాలు, సందేశాలు, యెంతైనా ఉత్తేజపరచి కార్యశూరులుగా చేస్తాయి.

లెనిన్ దినోత్సవం భారతదేశంలో ఏటేటా జరుగుతుంది. ఆంధ్రరాష్ట్రంలోగూడా రైతు, కార్మిక, వ్యవసాయకూలీలు మొదలైన జనసామాన్యం యెంతో వైభవంతో జరుపుకున్నారు.

"హిందూదేశ సాంప్రదాయం ప్రకారం లెనిన్ మహాశయుడు అవతార పురుషుడు. సర్వదా పూజనీయుడు. విశ్వమానవకోటి సంపూర్ణస్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యాలనుభవించాలన్నా సర్వతోముఖమైన ఆర్థిక సౌష్ఠవాన్ని చేకూర్చాలన్నా, లెనిన్ సిద్ధాంతాలు మార్గదర్శకాలు. నేటి ప్రపంచచరిత్ర యీ సత్యాన్నే రుజువు చేస్తూంది." అంటూ శ్రీ బుద్ధిరాజు మల్లిఖార్జునరావుగారు విశాలపట్టణంలో 21-1-45న లెనిన్ దినోత్సవ సందర్భంలో ఉపన్యసించారు. లెనిన్ సిద్ధాంతాలు ప్రజల సిద్ధాంతాలనీ, సర్వదా ఆచరణీయమైనవనీ అన్నారు. అనంతరం జొన్నలగడ్డ రామలింగయ్య, విజయకుమార్ గార్లు లెనిన్ జీవిత విశేషాలనుగూర్చి విపులంగా ముచ్చటించారు.

విజయనగర పట్టణ కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆధ్వర్యానజరిగిన బహిరంగసభకు శ్రీ దేవులపల్లి గణపతిగారు అధ్యక్షత వహించారు. డాక్టరు లక్ష్మి (యం. బి. బి. యస్.) గారు ప్రసంగిస్తూ, లెనిన్ మహాశయుడు ఒక రష్యన్ స్త్రీలకే గాక, యావత్తు నారీలోకానికి ఒక దివ్యజ్యోతిని సృష్టించాడనీ, ఆయన వర్ధంతి జరపడమంటే, సమస్తమైన బానిసత్వాన్ని పటాపంచలుచేసి ఆనందదాయకమైన సోషలిస్టు సమాజాన్ని స్థాపించుటకై ప్రతిన బూనుటే నని ఉద్ఘాటించారు. వల్లభరావు, సయ్యద్ హుస్సేన్, జి. సూర్యనారాయణ గార్లు, విద్యార్థులకు లెనిన్ ఇచ్చిన సందేశాలనుగూర్చి ఉపన్యసించారు.

గుంటూరుజిల్లా, రాజవోలు గ్రామంలో జరిగిన సమావేశానికి శ్రీ చిట్టా నరసింహారావు గారధ్యక్షస్థాన మలంకరించారు. శ్రీ దొంతు నాగయ్యగారు లెనిన్ సిద్ధాంతాలనువరించి రష్యాలో దారిద్ర్య సమస్య యెలా పరిష్కరించబడ్డదో విశదీకరించారు.

దుర్గారెడ్డిపాలెంలో శ్రీ దొంతుదోయిన కనకారెడ్డిగారి అధ్యక్షతను జరిగిన సభలో శ్రీ పంటా శీతారామయ్యగారు ప్రస్తుత స్థితిగతులపై విపులంగా ప్రసంగించారు.

ఐలవరం గ్రామ గ్రంథాలయావరణలో జరిగిన లెనిన్ స్మారకసభకు శ్రీ వడవల కోదండరామయ్యగారధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ వెనిగళ్ళ రామకృష్ణయ్యగారు దేశపరిస్థితులను గూర్చి తెలియజేశారు. ఇవిగాక గుంటూరు జిల్లాలో పొన్నపల్లి, ఆరేపల్లి, వాకావారిపాలెం, ఉప్పుగుండూరు వగైరా గ్రామాల్లో జరిగిన సభలకు, రైతులు, కూలీలు, మధ్యతరగతి ప్రజలు ఉత్సాహంతో హాజరైనారు.

కర్నూలుజిల్లా, నందికొట్కూరులో కాంగ్రెసువాది శ్రీ బద్దుల నారాయణరావుగారు లెనిన్ స్మారక సభాధ్యక్షత వహించారు. తాలూకా రైతుసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ గుర్రం వెంకటరెడ్డిగారు ఉపన్యసిస్తూ లెనిన్ జీవితములో ప్రధాన ఘట్టాలను వర్ణించారు. లెనిన్ చే స్థాపితమైన సోవియట్ రష్యా మానవ నాగరికత నెలారక్షిస్తున్నదీ, విశ్వమానవస్వాతంత్ర్యాన్ని యెలా ప్రతిష్ఠాపన చేస్తున్నదీ తేటతెల్లం జేశారు.

నెల్లూరుజిల్లా, ఊటుకూరులో జరిగినసభ కధ్యక్షత వహించిన టి సుబ్బారావుగారు లెనిన్ జీవిత విశేషాలను, విప్లవానుభవాలను గూర్చి ప్రసంగిస్తూ, దేశభక్తులైన కమ్యూనిస్టులను కాంగ్రెసునుంచి బహిష్కరించడం న్యాయవిరుద్ధమైన కార్యమని ఘంటాపథంగా చెప్పారు.

ఇవిగాక నెల్లూరుజిల్లాలో వావిలి, అత్మకూరు మొదలైన గ్రామాల్లో లెనిన్ దినోత్సవం వైభవోపేతంగా జరిగింది.

బట్టలమార్కెట్టులో పోటీబేరం

— టి. వెంకటేశ్వరరావు

బెజవాడలోను, యితర కేంద్రాలలోను కొన్ని నెలలనుండి దారాళంగా యీ పోటీ వ్యాపారం సాగుతోంది. సూక్ష్మంలో చెప్పాలంటే, ప్రతి హోల్ సేల్ వ్యాపారస్తుడు, లైసెన్సుదారయిన చిల్లర వర్తకునికి సరుకు యిచ్చునప్పుడు యీతంతు జరుపుతున్నాడు. "వందరూపాయల మిల్లునరుకు కావాలంటే, రెండువందల రూపాయల నేతబట్టలు విధిగా తీసికోవాలి. అలా తీసికోకపోతే మిల్లు బట్టలు యివ్వడు—" ఇదీపాట.

ఎందుకు యిలా నిర్బంధంగా అంటగట్తారు? ధరలు ఎక్కువ వేసుకుంటారా అంటే, అది యిప్పుడు చేయడంలేదు.

మిల్లుబట్టలు కోటాప్రకారం పరిమితిగా సరుకు వస్తుంది. దానిపైని మిల్లుధరమీద 10% కలుపుకొని చిల్లర వర్తకునికిఅమ్మాలి. మిల్లు బట్టలు సాధారణంగా బాగావుంటాయి; వచ్చిన ఖర్చయిపోతాయి. కాబట్టి యెంత సరుకున్నా అయిపోతుంది. కాని దీనిమీద వచ్చేలాభం చాలక, దోచు వ్యాపారస్తులు మంగళగిరి, పాలకొల్లు, పెడన, వగైరా నేతకేంద్రాలనుండి విపరీతంగా నేతబట్టలు కొంటారు. దీనికి పరిమితిలేదు; ఎంతకావలసి వుంటే అంత కొంటారు. దీనిమీద కూడా వీరు నూటికి 10 చొప్పున లాభం వేసుకోవచ్చు. అయితే దీనిని ప్రత్యేకంగా అమ్మితే అమ్మకం చాల తక్కువవుతుంది. నూలు కంట్రోలురేటుకు దొరకక అవీ ఇవీ ఖర్చులు కలపడంవల్ల యీ సరుకు ధర ఎక్కువగానే ఉంటుంది. అందువల్ల మిల్లు బట్టలతో నేత బట్టలను నిర్బంధంగా పోటీ పెట్టుచున్నారు. దీనివలన రు. 100 ల మిల్లు బట్టలకు దాదాపు 6—0—0 లాభం వస్తే, రు 200 ల నేత సరుకుకు రు 20—0—0 ల లాభం వస్తుంది. అందువల్ల యీ పోటీలు పెట్టి దోపువ్యాపారులు లాభాలు పెంచుకుంటున్నారు.

పాపం! చిల్లరవర్తకునిగతి: రు 100 ల విలువగల మిల్లుబట్ట, రు 200 ల విలువగల నేతబట్ట తెచ్చుకుంటే మిల్లుబట్ట సాయంత్రానికి ఖర్చు అవుతుంది. నేతబట్ట ఖరీదు ఎక్కువగుటచే ఖర్చుకాదు; మిగిలిపోతుంది. మరల మిల్లుగుడ్డ దోపువర్తకుని నుండి తెచ్చుకోవాలంటే మళ్ళీ తయారు యీనేత బట్ట.

కనుక యితడు దాదాపు ఎక్కువ భాగం యీ నేతబట్టనే బహిరంగంగా పెట్టి, మిల్లు సరుకును తప్పనిసరియైనవారికి, వారి ముఖమాటస్తులకు అమ్ముతున్నాడు. దీ వలన బీద ప్రజలను చౌకరకపు మిల్లుగుడ్డలుదొరకక, ఖరీదుగల నేతబట్టలే ప్రత్యక్షమౌతున్నాయి. రంగుపోకుండావుండే సాధారణమైన నేత చీర రు. 7—0—0 ల వరకు వుంది. కాని అదే రకం మిల్లుది 5—8—0 కే వస్తుంది. ఈ సౌకర్యం బీదప్రజలకు లేకుండాపోతూంది.

మిల్లుబట్టలతోపాటు చేనేతబట్టకు కూడా కంట్రోలుండి. ఇదీ యెవరుగా ఖరీదుంటే యిబ్బందిలేదు. అలా లేనప్పుడు దోపువ్యాపారస్తులు యీ పోటీలతో ప్రజలకు, చిల్లర వర్తకులకు నానాయిబ్బందికి గురిచేస్తున్నారు.

కనుక ప్రభుత్వం ఈ పోటీవ్యాపారాన్ని రద్దుచేయాలని కోరుచున్నాం.

దురాశాపరులకు తగిన శాస్త్రి

ఆత్మకూరు తాలూకా, కుప్పురుపాడు గ్రామంలో ఒక వర్తకుడు సీలింగురేట్లకు మించి గుడ్డలు అమ్ముతున్నాడని 2 నెలలుగా వినికిడి వచ్చింది. ఈ విషయమై కమ్యూనిస్టులూ, రైతుసంఘవర్కర్లు దర్యాప్తుచేస్తూ వచ్చారు. సంక్రాంతి వచ్చింది. మహాజోరుగా వ్యాపారంసాగుతూంది. పండుగ హడావుడిలో ప్రజలూ - కమ్యూనిస్టులూ మైమరచారనిగాబోలు, వ్యాపారిఇష్టమొచ్చిన హెచ్చుధరలకు అమ్మసాగాడు. వెంటనే ఈవిషయం కమ్యూనిస్టులచెవికెక్కింది. దొంగదొరికాడు. 18వ తేదీ రాత్రి గ్రామంలో ప్రజలూ, వ్యాపారులూ, కమ్యూనిస్టులు, రైతుసంఘ అభిమానులూ,వర్కర్లు,సమావేశమయ్యారు. వందలకొలది ప్రజలు వ్యాపారులను ప్రశ్నిస్తూంటే వ్యాపారుల మొహాలు వెల్లబడ్డాయి. "ఇక యిలా చేయమని, ప్రథమ తప్పుగా క్షమించమని" చెప్పుకొన్నారు. ప్రథమతప్పుగావున, గ్రామ వుమ్మడి పండుకు రు.50 లు యివ్వాలని ప్రజలు శాసించారు. తప్పు నంగీకరిస్తూ, రూ. 50 లు యివ్వ అంగీకరించారు. 50 రూపాయలు పోయినందుకు లెక్కచేయరు. కాని ప్రజలముందు విలవేసి, వారి అవినీతిని వెల్లడిచేసి బహిరంగ విచారణ ప్రజలే చేయడం, శిక్షించడం తమ జీవితంలో యెరుగని వ్యాపారులు మొహాన గుడ్డవేసుకుని సిగ్గుతో యిండ్లకు వెళ్ళారు.

తప్పక చదవండి!

గ్రాంధికభాషావాదులపాలిటి పిడుగు,
సరళభాషకు వాగనుశాసనుడు,
శ్రీ గిడుగు వేంకటరామమూర్తి

సామాన్యప్రజలకు విజ్ఞానంకలుగజేయాలి,
అవిజ్ఞానం వారి దేశభక్తిని బలపరచాలి
పెంపొందించాలి—
అని ఎలుగెత్తి చాటాడు
గిడుగు రామమూర్తి.
అట్టి దేశభక్తుని, భాషా విప్లవకారుని
ఉత్తమ ఆంధ్రుని జీవితచరిత్ర, సాధన,
సందేశము తెలుసుకోవాలంటే
చదవండి
గిడుగు
"వేంకట రామమూర్తి
జీవితచరిత్రము."
రచయిత
శ్రీ గిడుగు సీతాపతి
వెల 0—4—0
ప్రజాశక్తి కార్యాలయం, బెజవాడ

ప్రజాసేవయే ప్రజల నాకర్షించింది

(2వ పేజీ తరువాయి) ఇండియా స్వాతంత్ర్య విషయమై కాంగ్రెసుతో తక్షణం రాయబారాలు జరపవలెనని, ప్రభుత్వాన్ని కోరడానికి మేము ప్రజలను సమీకరించుతాం. అరాచక జ్వాలలలో మన మహాజాతీయ వుద్యమం పోకుండా వుండటానికి మా శక్తినంతా వుపయోగించి పనిచేస్తాం. ప్రభుత్వం మనయింటికి నిప్పంటించింది; ప్రజలొక్కరే దేశం వినాశనం గాకుండా, కూలిపోకుండా రక్షించుకోగలరు. ప్రతి సోదర భారతీయుని, ప్రతి సోదర సంస్థను, పరిస్థితులకు తగిన కార్యాచరణకు పూనుకొండని మేము ప్రార్థించుచున్నాము. ఈనాడు మనదేశశక్తియే విషమపరీక్షకు గురి అయింది. ఫాసిస్టు దురాక్రమణదారులకు ప్రతికూలమైన ఒకేఒక అయుధమైన జాతీయఉద్యమాన్ని ప్రభుత్వం నాశనం చేసి పూడ్చిపెట్టాలని ప్రయత్నించుతోంది.

కాంగ్రెసుప్రతికూల సంఘటనను నిర్మింప ప్రయత్నించే ప్రభుత్వపు కుట్రను మనం భగ్నంచేయాలి. ఏపార్టీకి చెందియున్నప్పటికి యావన్మంది దేశభక్తులు ఐక్యకంఠంతో, కాంగ్రెసు నాయకులను విడుదలచేయాలని, ఇండియా జాతీయవాంఛను దీర్చడానికి రాయబారాలు ప్రారంభించాలని, ప్రభుత్వాన్ని కోరాలి. ఇది హిందూదేశ ప్రజల క్షేమం మనస్సులో వుంచుకొని, యునైటెడ్ నేషన్సు ప్రజలక్షేమాలను మనస్సులో పెట్టుకొని కోరుతున్న కోరిక. ఒక్కొక్కరోజు గడిచిపోయే కొద్దీ, ఫాసిస్టుదురాక్రమణదారులు ఒక్కొక్క అడుగు ముందుకువేసి జయాన్ని పొందుతున్నారనే విషయం జ్ఞప్తిలో వుంచుకోండి."

కమ్యూనిస్టులం ఏమిచేశాం?

కామ్రేడ్ జోషీ ప్రకటించినట్లుగానే అప్పటినుంచి యిప్పటివరకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ పనిచేస్తోంది. మా పత్రికలలోనుంచి, తీర్మానాలలోనుంచి యింకా అనేక ఉదాహరణలను నేను యివ్వవచ్చు. కాని స్థలాభావంవల్ల ఇవ్వడంలేదు. తాతగారూ! మీకు కూడ కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాటినుంచి ఎలాపనిచేస్తోందో తెలిసేఉండాలి. మా సభలు "పోలీసు బందోబస్తుతో నిర్భయముగా జెలరేగెను" అని మీరువ్రాయడం సాహసం. కాంగ్రెసుపై అమెరీవేసే నిందలు శుద్ధఅబద్ధాలని మా పత్రికలు ప్రచారంచేస్తూ, మా కామ్రేడ్సు వందలకొలదిగా అరెస్టు అయ్యారు. లీగల్‌గాపోరాడి వారిలో అనేకమందిని విడిపించుకున్నాం. కొందరు ఇంకా అక్రమంగా జైళ్ళలో మ్రగ్గుతున్నారు.

కాంగ్రెసు తీర్మానానికి విధ్వంసకచర్యలు పూర్తిగా విరుద్ధమైనవని కమ్యూనిస్టులం ప్రచారం చేశాము. గాడితప్పిన కాంగ్రెసు సోదరులు యిందుకే మమ్ము నిందించారు. వారివాదన యిది: "మీరు పోరాటంలో చేరకపోతే పోయారు, కాని మీరు యిది కాంగ్రెసు పోరాటమే కాదంటున్నారు. రౌడీలు, పంచమాంగదళం అనుసరించాలసిన కార్యక్రమం అంటున్నారు. ఇది అన్యాయం. వెన్నుపోటుపొడవడమ"ని వాపోయారు. వారి కోపమంతా మేము సాబటేజ్ కాంగ్రెసు కార్యక్రమం కాదన్నందుకే. ఈ సందర్భంలో పూజ్యులైన మీకు ఒకవిషయం మనవి చేయడం అవసరం. 1942 అగస్టు 22 వ తేదీ మీసంపాదకీయంపట్లాలుతప్పినకాంగ్రెసు సోదరులకు ఎంత కోపకారణ మయిందో మీకూ తెలుసును. ఒకవేళ మరచిపోతే, దయవుంచి జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి.

మేము కాంగ్రెసునుఎన్నడూ పంచమాంగ దళమనలేదు. పైగా, త్రోవతప్పిన కాంగ్రెసు సోదరులను వారనుసరించేది కాంగ్రెసుబాట కాదని స్పష్టంగా హెచ్చరించాము. అందుకే వారికి మీమీద అనాడు ఎలాకోపంవచ్చిందో మా మీదా అలాగే కోపంవచ్చింది.

ఐతే 'పంచమాంగదళం' అనిమేముఎవరినీ అనలేదాఅంటే, అన్నాము. స్పష్టంగా అన్నాము. కాని ఎవరిని? "మద్రాసుపై జపాన్ బాంబులు పడ్డపుడు గుంటకల్లులో పెట్టాలుపీకండి - వైజాగ్‌లో జపానువాళ్ళు దిగితే భలేగా వుంటుంది - బోసు జపాన్ సైన్యాలతోవచ్చి మనకు స్వరాజ్యం యిస్తాడు" అని చెప్పిన కొందరున్నారు. వారిని మేము స్పష్టంగా పంచమాంగదళమని పిలిచాము. వారే ఆకలితోమాడే ప్రజలను దోపిడీలకు ప్రేరేపించిన అరాజకవాదులు. వారే, రహస్య పత్రికలలో జపాను అనుకూల ప్రచారం చేసారు. పైగా వాళ్ళు తమ కుట్లను కాంగ్రెసుకు అంటగట్టడానికి తమ పత్రికలు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు తరపున, అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ తరపున, ప్రకటించబడుతున్నాయని మోసగించజూశారు. మీరు అపాదించినట్లుగా అవి కాంగ్రెసు పత్రికలని మేము ప్రచారం చేయలేదు. స్పష్టంగా ఇలాంటి ప్రచారం చేసిన వ్యక్తులను మేము పంచమాంగదళమని నాడు పిలిచాము. అందుకు నేడుకూడ మేము సిగ్గుపడ వలసిన పనిలేదు. అవ్యక్తులే తమ అకార్యాలకు నేటికైనా సిగ్గుపడి, తలవంచుకోవలసివుంది. ఈమాటలు నేను "చూచారా! మేము చెప్పినట్లే జరిగిందనే" అహంకారంతో చెప్పడంలేదు. అలా చేసినవాళ్ళు తమ మచ్చ ఏమిటో యిప్పటికీ తెలిసికొనలేకపోయినందున మరల వ్రాయవలసివచ్చింది. వారెవరైనా మీ చెవివద్ద చేరి "కాంగ్రెసునే కమ్యూనిస్టులు పంచమాంగదళ మన్నారని" ఊదివుండవచ్చు. తాతగారికి నాదొకటే మనవి. అలా చెప్పినవాళ్లు ఆరోజులలో తామేమి చెసేవారో, ఎలా వూహించేవారో మీతోనైనా హృదయంవిప్పి చెప్పమనండి. మీవలే ప్రపంచానికి, దేశానికి వచ్చిన విపత్తును వారు కించిత్తయినా గుర్తించారేమో తేల్చుకోండి. ఇప్పటికైనా వారు 1942 అగస్టు 22 తేదీన మీరు వ్రాసిన సంపాదకీయాన్ని అంగీకరించి, తమ తప్పును గుర్తించారేమో అడగండి!

ప్రజాసమీకరణ

తాతగారూ! మీ ఆరోపణలలో కార్మికులను, రైతులను, పాటకజనాన్ని మేము ఆకర్షించామన్నారు. నిజమే! ప్రజాసేవ చేశాము. ఆహారం దొరకక ఇబ్బందిపడే ప్రజలకు రేషనింగుద్వారా తిండిపెట్టమని ఆందోళన చేశాము. కరువు ప్రాంతాలగు రాయలసీమ, వైజాగ్‌లకు వాలంటీర్లను పంపాము. చందాలు పోగుచేసి పంపించాము. ప్రజల యిబ్బందులను తీర్చడానికి కృషి చేశాము. ఈ విధమైన ప్రజాసేవవల్లనే ప్రజలను ఆకర్షించాము. ఈ విషయం మీరుకూడ మీసంపాదకీయంలో (తేదీ జ్ఞాపకంలేదు) అంగీకరించారు.

కాని మేము బుర్రకథలు, విప్లవగీతాలతో పాటకజనాన్ని ఆకర్షించామని మీరిప్పుడంటున్నారు. మీరు బహుశా వీటిని వినలేదేమో. కేవలం వీటివల్లనే ఎవరికీ ప్రజాపలుకుబడి రాదు. ఏమంటే - బిచ్చగాళ్ళు యేండ్ల తరబడి చెప్పడంలేదా! ప్రజాసేవకులు చెప్పే బుర్రకథలు, విప్లవ గీతాలకు ప్రత్యేకమైన ప్రాముఖ్యతవుంది. ప్రజాసమస్యలను ఉత్తేజపరచి, కర్తవ్య నిరతులను చేస్తాయి. అందుకే ప్రజలను ఆకర్షించుతున్నాయి. ఈ సత్యం మీరు గుర్తించాలి. అంతేగాక ప్రాచీన ఆంధ్రజాతీయ కళారూపాలన్నిటినీ పునరుజ్జీవింపచేసి ప్రజాసేవకు వినియోగించుతున్నందులకు మమ్ములను ఆశీర్వదించాలి.

చివరిమాట

జనవరి 27వ తేదీ సంపాదకీయంలో మీరింకా యిలా వ్రాశారు: "కాంగ్రెసు ప్రముఖులు జైళ్లల్లో మ్రగ్గుచుండుటయు, దేశంలోని పలువిధవర్గములు కమ్యూనిస్టుల పలుకుబడిలో బడిపోవుటయు కొందరు కాంగ్రెసు దుర్బలులకు దుఃఖకారణము లయ్యెను. కమ్యూనిస్టుల కట్టడములకు దేశములో బునాదులులేవని వీరు గ్రహించలేకపోయిరి."

కాంగ్రెసు నాయకుల విడుదలకు 1942 నుంచి కృషిచేస్తున్నాము. ఒక్క 1942 నవంబరులో జరిపిన జాతీయవారంలోనే మేము ఆంధ్రదేశంలో 1000 గ్రామాలలో సభలు జరిపాము. లక్షలకొలదీ ప్రజలు నాయకులవిడుదలనుకోరుతూనినాదాలుచేశారు. సంతకాలతో పిటీషన్లు పెట్టారు. మీరు ఆరోపించినట్లుగా కాంగ్రెసునాయకులు జైళ్ళలో ఉండుటవల్ల మేము బలపడలేదు. ప్రజలకు సేవజేసి వారి మెప్పులుపొందాము. మేము బలపడటం కాంగ్రెసుకు, స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి బలం. మీరు చెప్పినట్లుగా "కాంగ్రెసు దుర్బలులు" దుఃఖించవలసిన కారణంలేదు. ప్రజాసేవనువదలి, మఠాలు నిర్మించుకొని పూర్వపుణ్యంతో పెత్తనం చేదామనుకొనే వారు మాత్రమే భయపడాలి. "కమ్యూనిస్టుల కట్టడములకు దేశములో పునాదులులేవని" తమరు సెలవిచ్చారు.

ప్రజలే మాకు పునాది. ప్రజాసామాన్యానికి అనుగుబిడ్డలమైన కమ్యూనిస్టులం ప్రజలలో వేరూని వున్నంతకాలం, ప్రజాసేవే మా ప్రధాన లక్ష్యమైనంతకాలం, మమ్ములను ప్రత్యర్థులు ఏమీ చేయలేరు. "కాంగ్రెసు దుర్బలుల" వలె బలహీనపడతామనే భయమూ కమ్యూనిస్టులకు ఎన్నడూలేదు.

మేము కాంగ్రెసును కోటీశ్వరుల సంస్థ అనటలేదు. కాంగ్రెసు స్వాతంత్ర్యంకోరే ప్రజలందరి సొత్తు. వారందరికి దానిలో స్థానం వుండాలంటున్నాము.

దేశంలో తాండవమాడుతున్న కరువునుండి, అంటువ్యాధులనుండి ప్రజలను రక్షించడానికి మేము దేశభక్తులందరి, కాంగ్రెసువాదులందరి సహకారం కోరుతున్నాం. కాంగ్రెస్-లీగ్ ఐకమత్యం ఏర్పరచి, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాదులనుండి జాతీయప్రభుత్వాన్ని గుంజుకోడానికి కాంగ్రెసు దేశభక్తుల సహకారం కోరుతున్నాం. ఈ కర్తవ్యాలను నెరవేర్చినపుడే స్వాతంత్ర్యోద్యమం బలపడుతుంది. దేశభక్తి పునాదిగాగల పార్టీలన్నీ బలపడతాయి.

మాసభలకు ఎన్నడూ పోలీసులసహాయం పెట్టుకోలేదు. దుండగీడులనుండి మాసభలను ప్రజలే రక్షించుతారు. మీరు అభినవ చాణక్యులని పొగిడిన కాశీశ్వరరావుగారే బందరు సభకు పోలీసురక్షణ పెట్టుకున్నారు. మమ్ములనతిడుతూ పోలీసులరక్షణలో సభలు జరుపుకున్నారనే సంగతి బందరుపౌరులకు తెలుసు. ఇది గాంధీతత్వమో, సత్యాగ్రహమో, జాతీయ సాంప్రదాయమో తమరే సెలవివ్వండి.

పూజ్యులైన తాతగారూ! చాలా పొడుగాటి జాబు వ్రాశాను. సత్యాన్ని మరుగుపడకుండా ఎరుకపరచి, మీహృదయం దగ్గరకు చేరాలని ప్రయత్నించాను. బందరులో కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకసభను జరిపిన రంగా, కాశీశ్వరరావు ప్రభృతులు మాపైననేమోచెప్పి మీమనస్సును చీకాకుపరచి వుండవచ్చు. వారు సభలో పలికిన మాటలు, ఆడించిన ఆటలు మన జాతీయ సాంప్రదాయాలకు తగినవేమో తమరే శాంతంగా ఆలోచించండి. మహోద్యమాన్ని దూషించిన పెద్దలకు బుద్ధి గరపండి. సెలవు.

విధేయుడు,
మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా రైతుమహాసభ

6 వ పశ్చిమగోదావరిజిల్లా రైతుమహాసభ మార్చి ఆఖరువారంలో నర్సాపురం తాలూకా చిన్నూరు గ్రామంలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. మహాసభతోబాటు పశు ప్రదర్శనం, వ్యవసాయప్రదర్శనం, కల్చరల్ ప్రదర్శనాలు మున్నగునవికూడా జరుపబడును. జిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ ఉద్దరాజు సూరపరాజుగారిని అధ్యక్షులుగా తాలూకాలోని ప్రముఖ రైతులతో ఆహ్వాన సంఘం మేర్పడి చురుకుగా ఏర్పాట్లను గావిస్తున్నది. డోక్క వెంకటసుబ్బారావుగారు (పాలకొల్లు మునిసిపల్ చైర్మెను) మున్నగు ప్రముఖులవేరులు ఆహ్వానసంఘమునకు విరివిగా విరాళముల నీయవలసినదిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. అప్పుడే పోడూరులో 100బస్తాల ధాన్యమూ, వెంపలో 80 బస్తాల ధాన్యమూ మహాసభకు కావలసినవంటచెరుకు యావత్తూ వాలమర్రులో రు300లు, కాపవరంలో రు250 వడ్లమానిపాలెంలో రు 450 లు విరాళములు వాగ్దానములు గావింపబడెను. 30000 మంది ప్రేక్షకులకు వసతులన్నిటినీ సమకూర్చుటకై ఏర్పాట్లు గావింపబడుచున్నవి.

సవరణ

క్రిందటి సంచికలోని "కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకుల సభ" అనే వ్యాసంలో డాక్టరు అచ్యుతరామయ్యగారు సభనుంచి లేచి వెళ్ళినట్లు వుంది. అలా వెళ్ళినది వారుకాదని తరువాత తమకు తెలిసిందని మా విలేఖరి తెలుపుతున్నాడు. అందుచే ఆవాక్యం తొలగించి చదువుకొనవలసినదిగా పాఠకులకు మనవి.

— సంపాదకుడు.

నాజీజర్మనీ ఆఖరు ఘడియలు

బెర్లిన్ పైకి విజయయాత్ర

— తాపీ మోహన్‌రావు

నాజీలకు గుండెకాయ బెర్లిన్. బెర్లిన్‌కి కట్టకడపటి రక్షణల్లో ఒకటి ఓడర్‌నది. ఈ నదిమీదికి ముమ్మరంగా ముంచుకొస్తూంది సోవియట్ సేనావాహిని. ఈనది ముఖద్వారంలో ఉంది స్టెటిన్ అనే ముఖ్యనగరం. మార్షల్ జుకొవ్ సేనలు ఈనగరానికి అప్పుడే 40 మైళ్ళదూరంలోకి వచ్చేశాయి. మరికొంత దక్షిణాన ఓడర్‌నదిమీద కుస్ట్రిన్, ఫ్రాన్క్‌ఫర్ట్ అనే రెండు నగరాలు బెర్లినుకు వెలుపలి బురుజుల్లాగ ఉన్నాయి. కుస్ట్రిన్‌నగర వీధుల్లోకి సోవియట్ సేనలు ప్రవేశించాయని జర్మన్లు ఒప్పుకుంటున్నారు. ఫ్రాన్క్‌ఫర్ట్‌చేరువలోకి వచ్చేసింది రెడ్‌ఆర్మీ.

ఈ రెండునగరాలు బెర్లినుకి నలభై మైళ్ళ దూరంలో ఉన్నాయి. కుస్ట్రిన్‌కి ఆగ్నేయంగా సోవియట్‌సేనలు ఒక పెద్ద జర్మన్ సేనను చుట్టుముట్టి హతమార్చాయి. 8000 మంది చచ్చారు; 3658 మంది పట్టుబడ్డారు. ఇతర యుద్ధసామగ్రి ఎంతో దొరికింది. ఇంకా దక్షిణాన మార్షల్ కోనీవ్ సైన్యాలు సైలీషియా ముఖ్యనగరమయిన బ్రెస్లౌ రక్షణశ్రేణిలోకి ప్రవేశించాయని, ఓడర్‌నదిని దాటి వచ్చిన పడమటిగట్టుమీద స్థావరం ఏర్పరచుకున్నాయని జర్మన్ల ప్రకటన. ఈ విధంగా మార్షల్ జుకొవ్, మార్షల్ కోనీవ్ సేనలు ఓడర్‌నదిని చేరి, బెర్లిన్‌ని పట్టించడానికి సిద్ధపడుతున్నాయి.

ఈ రంగానికి వెనుక నాజీమూకలు అసంఖ్యాకంగా హతమారిపోతున్నాయి. దక్షిణ పోలెండులో కాటోవిస్ అనేనగరమూ, దానికి సమీపంలోనే జర్మన్ సరిహద్దుపై నున్న గ్లైవిట్జ్ నగరమూ, రెడ్‌ఆర్మీ వశమయాయి. సైలీషియా రాష్ట్రంలో అతి ప్రధానమైన బొగ్గు గనులకు పరిశ్రమలకు కేంద్రాలివి. ఇవి పోవడం జర్మన్లకు తీరని నష్టం. పోజ్నాన్‌లో చిక్కుకొన్న జర్మన్ సేనల ఆఖరు ఘడియలు దగ్గరపడ్డాయి.

ఇక తూర్పు ప్రష్యా రాష్ట్రంలో మార్షల్ రకొసోవ్‌స్కీ, జనరల్ చెర్నియాకోవ్‌స్కీ సేనలు 2,60,000 నాజీ సైనికులకు సమాధి కడుతున్నాయి. ఏకొద్ది ప్రదేశమో తప్పమిగతా రాష్ట్రమంతా రెడ్‌ఆర్మీ చేతిక్కింది. రాజధాని కోనిగ్స్‌బర్గ్ నగరవీధుల్లోనే సంకులసమరం సాగుతూంది. మరోవైపు డాన్జిగ్ రేవుపట్టణానికి కనుచూపు మేరలోకి వచ్చేశాయి రకొసొవ్‌స్కీ సేనలు.

జర్మనీలో సంక్షోభం

గుహలోకి పారిపోయిన నాజీ దుష్టమృగానికి నలువైపులా కాళపాశం బిగుసుకుంటూంది. "ఓరి భగవంతుడా - ఈ అయిదేళ్ళ యుద్ధం వృథాకావలసిందేనా?" అని అహోరిస్తున్నాడొక జర్మన్ వ్యాఖ్యాత. "ఆఖరుఘడియ సమీపిస్తున్నది హెచ్చరిక!" అంటున్నాడు డాక్టరు గోబెల్సు జర్మన్ ప్రజలతో. ప్రపంచాన్నిపట్టి స్వాహాచేద్దామని బయలుదేరిన ఈ పిశాచిమూక, ఈనాడు తమ రాజధానినే విడిచిపెట్టడానికి సన్నద్ధమౌతూంది. జర్మన్ కార్మికశాఖమంత్రి డాక్టరులే బెర్లిన్నివిడిచిపెట్ట వలసివస్తుందని సూచిస్తూ ఒకప్రకటనచేశాడు. ఈనాడు నాజీలం ఎదుర్కొంటూంది ఒక్క మిలిటరీ ప్రమాదమేకాదు. దేశంలో యుద్ధరంగం వెనుక తీవ్రసంక్షోభం బయలుదేరే సూచనలు కనబడుతున్నాయి. రెడ్‌ఆర్మీ అందుబాటులోకి వస్తున్న ప్రదేశాల నుంచి లక్షోపలక్షలుగ ప్రజలు పారిపోయివస్తున్న దృశ్యం దేశంలో భీతావహం పుట్టిస్తూంది. పరాజయ ప్రభావం ప్రజల్లో వ్యాపిస్తూంది. దీనికితోడు, నాజీలు ఆక్రమితదేశాల నుండి నిర్బంధంగాతెచ్చి కూలి చేయించుకుంటున్న ప్రజలు కోట్లకొలదిఉన్నారు. రెడ్‌ఆర్మీ దగ్గిర పడుతూన్నకొద్దీ వీరిలో తిరుగుబాటు తల చూపుతూంది. ఓపెల్నా అనే చోట ఒక ఫ్యాక్టరీలో బానిసలుగఉన్న రష్యన్ ఖైదీలు అక్కడున్న నాజీలపై తిరగబడి హతమార్చారు; రెడ్‌ఆర్మీ వచ్చేసరికి ఫ్యాక్టరీని చెక్కు చెదరకుండా సప్పగించారు.

'బోల్షివిజం బాబో!'

తమకు పట్టనున్న గతిని నాజీలీనాడు మునుపెన్నడూ లేనంత స్పష్టంగా చూడగల్గుతున్నారు. అందువల్లనే ఆదుర్గతినుండి తప్పించుకోగల మార్గాలకోసం వెతుకుతున్నారు. హిట్లరు తన ఉపన్యాసంలో మళ్ళీ "బోల్షివిజంబాబో" అని పాశ్చాత్యదేశాలను హెచ్చరించ జూచాడు. "నాజీ జర్మనీయే లేకపోతే యూరప్ ఏనాడో బోల్షివిజం వెల్లువలో మునిగిపోయేది.... యూరప్‌లోని అనేక రాజ్యాలకు ఈనాడాకతీవ్రవ్యాధి (బోల్షివిజం) వ్యాపించింది. తమ సర్వశక్తులను కేంద్రీకరించి ప్రతిఘటించకపోతే ఈ వ్యాధికి బలి అయి వస్తాయి.... బ్రిటన్ బోల్షివిజాన్ని లొంగదీయగలనని భ్రమపడుతూంది. బ్రిటను కదిచేతగాదు - పైగా ఆవ్యాధికదికూడా బలి అవవలసి వస్తుంది. అని హిట్లరు మొరిగాడు ఇదే సమయంలో నాజీ నాయకులు అటు బ్రిటను అమెరికాలతోను, ఇటు సోవియటుతోను వేరువేరు సంధి రాయబారాలు జరుపుతున్నట్లు వదంతులు వ్యాపిస్తున్నాయి. సోవియట్ షరతుల కన్నిటికీ అంగీకరిస్తాము, కాని ఇప్పుడున్న ప్రదేశాల్లోనే రెడ్ ఆర్మీ ఆగిపోవాలని సోవియట్‌కి సూచించారట ఇవి వట్టి గాలివార్తలేకావచ్చు. కాని ఒకవైపు బెర్లిన్ విడచిపెట్టికూడా యుద్ధాన్ని పొడిగిస్తూ మరోవైపు బోల్షివిజం అనే పెనుభూతాన్ని ప్రదర్శించిబ్రిటన్‌అమెరికాలతోసంధికుదుర్చుకోడానికి నాజీలు ఆశించడం నిస్సందేహం.

అలాటి సాగేరోజులు గతించాయనడానికి సందేహంలేదు. "బూటకపు సంధి రాయబారాలబుట్టలో పేముపడము. బెర్లిన్‌లో నిక్కే మైత్రయాత్రను సాగిస్తాము" అని ప్రావ్దాపత్రిక ప్రకటించింది. "స్టాలిన్‌గ్రాడ్‌లో రక్తసరివంతులను ప్రవహింపజేసి, నగరాన్ని శిథిలపరచిన పాపఫలితం శత్రువుచేత అనుభవింపజేస్తాము"ని స్టాలిన్‌గ్రాడ్‌విజయం యొక్క రెండవ వార్షికోత్సవ సందర్భంలో రెడ్‌స్టార్ పత్రిక రాసింది.

మిత్రమండలి

నాజీల బుట్టలోపడే ధోరణి మిత్రమండలిలో కూడా వెతకినా కనబడదు. ఫ్రాన్సులో మిత్రసేనలు మెల్లమెల్లగా ముందుకు సాగుతున్నాయి. సీగ్‌ఫ్రీడ్ శ్రేణుల్లో మొదటివరుస దాటినట్లు వార్త. ముఖ్యంగా గమనింపవలసిన విషయం ఏమంటే వేలకొలది మిత్ర విమానాలు బెర్లిన్‌పై దాడిచేసి, ముందుకు ఉరుకుతూన్న రెడ్‌ఆర్మీకి ఎంతో సాయం చేస్తున్నాయి.

కర్తవ్యం

కాని ఇంతమాత్రంతో పని పూర్తికాదు. పడమటకూడ పెద్దఎత్తున దండయాత్రసాగాలి. లోగడ బెల్జియంలో నాజీల ఎదురుదాడి జయప్రదం కావడానికి కారణం పీర్లట్ ప్రభుత్వం దేశభక్తదళాలను నిరాయుధులను చేయడమే. అంతటితో ఆగక పీర్లట్‌యొక్క ప్రజా వ్యతిరేకసంధా దేశంలో కరువుకాటకాలకున్నూడా దారితీసింది. దేశంలో తీవ్రమయిన అశాంతి రెచ్చగొట్టింది. ఆ ఒత్తిడికి చివరకు పీర్లట్ రాజీనామా నివ్వవలసివచ్చింది. ప్రజాఉద్యమ నాయకుల ప్రభుత్వం క్రిందనే బెల్జియం తన ఉత్సాహాన్ని, కార్యదీక్షను తిరిగి కొలుకోగలదు. పడమటిరంగంలో పెద్ద ఎత్తుగడలకు శక్తికొలది సాయపడగలదు.

ఇటలీలో యుద్ధం స్తంభించి పోయింది. ఉత్తర ఇటలీ అంతా స్వాతంత్ర్యసమరదీక్షపరులైన కార్మిక ప్రజాసమూహాలతో నిండి ఉంది. అలాంటి ఉత్తరప్రాంతాల పొలిమేరల వరకు వచ్చి యుద్ధం ఆగిపోవడం శోచనీయం. ఆస్ట్రియా తూర్పుసరిహద్దుల చేరువకు రెడ్‌ఆర్మీ వచ్చిచేరింది. ఇటు ఇటలీనుంచికూడ శత్రువుపై ఒత్తిడి ప్రారంభమయితే ఆస్ట్రియా విముక్తి త్వరపడగలదు; అంతిమవిజయం మరింత త్వరలో చేకూరగలదు.

యుగోస్లావియా ప్రజా విజయం

గ్రీసులో అభివృద్ధి నిరోధకుల అగడాలు చూచి, పీటర్‌రాజు యుగోస్లావియాలో కూడా అలాంటి ఆటే ఆడబోయాడు. టిటోతో చక్కని ఒడంబడికను కుదుర్చుకున్న డాక్టరు సుభాసిక్‌ను ప్రధానమంత్రి పదవిలోనుంచి తొలగించాడు. రీజన్సీకౌన్సిల్ పనికి రాదన్నాడు. కాని అతని ఆటలు సాగలేదు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు గ్రీసులోను, బెల్జియంలోను ప్రజలను త్రోసిరాజని, తమ తొత్తులకు పట్టంగట్టి ఏదో నాటకమాడబోయారు. కాని అక్కడిపరిస్థితులు నానాటికి తమ ఆశలకు వ్యతిరేకంగా పరిణమిస్తున్నాయి. గ్రీసులో ఇ. ఎ. యం. ని కాదనలేకపోతూంది ప్రభుత్వం. తిరిగి సంప్రదింపులు ప్రారంభించింది. అక్కడ ప్రజలందే అంతిమవిజయ మనడానికి సందేహం లేదు. ఈ అనుభవం పొందిన బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు-పీటర్‌రాజును బలపరచడానికి సాహసించలేదు. పీటర్‌రాజు దిగిరాక తప్పింది కాదు—అధికారాన్ని రీజన్సీకౌన్సిల్ హస్తగతంచేయడానికి, టిటో - సుబాసిక్ ఒడంబడికను అమలుపరచడానికి, మంత్రివర్గాన్ని యుగోస్లావియా పంపడానికి, ప్రజలు ఇష్టపడితేనే తాను తిరిగి యుగోస్లావియాకు తిరిగి రాడానికి, ఒప్పుకొన్నాడు.

పసిఫిక్ రంగం

పసిఫిక్కు-రంగంలో అమెరికన్లు అఖండ విజయాలు సాధించారు. ఫిలిప్పైను దీవుల్లోని లుజాన్‌దీవి పడమటి తీరంమీదకూడా ఈ వారంలో అమెరికా సేనలు దిగాయి. దీవి మధ్యభాగంలో జపానువారి స్థితి బోనులోపడ్డ ఎలుకగతి అయింది. విజయాలు సాధించుకుంటూ ముందుకు సాగిన అమెరికా సేనలు ఫిలిప్పైన్సు రాజధాని అయిన మనిలా నగరాన్ని ప్రవేశించాయి.

బర్మాలో ఈవారం కొత్త 'బర్మా చైనా' రోడ్డు ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. అంటే ఇక మిత్రసప్లయిలు చైనాలోకి ప్రవాహంగా చేరవచ్చునన్నమాట. ఈ ప్రారంభోత్సవం శత్రువు కొక చావుదెబ్బ అని మార్షల్ చియాంగ్-కై-షేక్ వ్యాఖ్యానించాడు. ఆయుధసామగ్రిరాసులుచేరినంతమాత్రంచేత శత్రువుకి చావుదెబ్బ తగలదు. ఆ ఆయుధాలు చేపట్టి చావుదెబ్బ కొట్టగలగాలి. కమ్యూనిస్టు ప్రాంతాలకు కాపుగలపెట్టిన లక్షలాది తన సైనికులను జపానువాళ్ళపైకి మళ్ళించి, కమ్యూనిస్టు సేనలకు, వారి గెరిల్లాదళాలకు కావలసిన ఆయుధాలుసప్లయిచేసి, స్వాతంత్ర్య సమరంలో వారిని భాగస్వాములుగ గణించిన నాడే మార్షల్ చియాంగ్ తన వ్యాఖ్యానాన్ని సార్థకం చేయగలడు. చియాంగ్ పోకడలపట్ల అసంతృప్తి చైనాలో తీవ్రమవుతూంది. చైనా సేనల నన్నిటిని కలిపి మిత్రమండలి సేనాధిపతి నాయకత్వంక్రింద నుంచితే విజయం త్వరలో లభించగలదని కమ్యూనిస్టు మిలిటరీ నాయకుడు చూటే సూచించినట్లు మ్యాన్‌చెస్టర్ గార్డియన్ (?) విలేఖరి గంథర్‌స్టీన్ రాస్తున్నాడు. ఇలాంటి ఏర్పాటు జరిగి, చైనా మిలిటరీశక్తి ఏకముఖంగా ముందుకు సాగిననాడే అటు అమెరికా దండయాత్రకూడా సత్వరఫలితాన్ని సాధించగలదు. 5—2—45

(1 వ పేజీ తరువాయి) శ్రీ నారాయణరావుగారికి తమ విచారాన్ని తెలియజేయడం, కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకుల దుందుడుకు పనికి క్షమాపణ కోరుకోవడం మామూలుగా కాంగ్రెసు సాంప్రదాయం. ఈరోజు ఆసాంప్రదాయాన్ని కాంగ్రెసు నాయకులు పాటించలేదని చెప్పుటకు విచారపడుతుంది. కమ్యూనిస్టులపై విషప్రచారంచేస్తూ, కమ్యూనిస్టులను నాశనంచేయుటకు కంకణం ధరించిన కాశేశ్వరరావు, రంగా, సుబ్బారావుగార్లనుండి అట్టి ప్రవర్తన మేముఆశించలేదు. కాని ఇతర కాంగ్రెసునాయకులు శ్రీ నారాయణరావుగారి వద్దకు వెళ్ళి తమ విచారాన్ని తెలియజేస్తారని ఆశించాం. జరిగే గందరగోళము ఏమీపట్టనట్లు సభాకార్యక్రమాన్ని సాగిస్తూపోవడం, నారాయణరావుగారిని కొట్టినవాలంటీర్ల "అహింసాతత్వాన్ని" సుబ్బారావుగారు పొగుడుతూఉంటే, దానిని వ్యతిరేకించి క్షమాపణ చెప్పించలేకపోవడం ఇతర కాంగ్రెసు పెద్దలకు తగునా? కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక విషజ్వరం కాంగ్రెసువాదులలో ప్రజ్వరింపజేయడం, దేశప్రజలకు సేవచేయడానికి, స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు కాంగ్రెసు బలం పెంపొందటానికి తోడ్పడుతుందా? ఈ విషయం ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుఅసెంబ్లీ నూతన అధ్యక్ష కార్యదర్శులను, ఇతర ప్రముఖ ఆంధ్ర కాంగ్రెసు నాయకులను ఆలోచించవలసినదిగా కోరుతున్నాం.

కమ్యూనిస్టులను నాశనం చేయాలని, కమ్యూనిస్టులపై పచ్చిఅబద్ధాలు ప్రచారం చేస్తూ, కమ్యూనిస్టులపై దుముకడం, బలప్రదర్శనాలకు తయారుగావడం-ఆంధ్రలో ప్రతిగ్రామంలో ద్వంద్వయుద్ధాలు, కొట్లాటలు చెలరేగడానికి తోడ్పడుతాయి. పోలీసుల పంట, సామ్రాజ్యవాదుల పంట, పండుతుంది. అంతేగాని మన ప్రజలందరూ, దేశభక్తులందరూకలసి దేశస్వాతంత్ర్యానికి పని చేయడానికి ఏమాత్రం తోడ్పడవు. ఇప్పటికైనా, రంగా, కాశేశ్వరరావు, సుబ్బారావుగార్లు అవలంబిస్తూవచ్చిన వినాశకరమైన పాలసీని నూతన కాంగ్రెసు అధ్యక్ష కార్యదర్శులైనా అరికట్టుతారని ఆశిస్తున్నాం.

ప్రజలంతా కమ్యూనిస్టువ్యతిరేకుల ఆటలు సాగనివ్వకుండా చేయాలని కోరుతున్నాం.

Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada.

END OF ISSUE